І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА ŠVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237 434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: БАrcly 7-4125
УНСоюзу: БАrcly 7-5837

РІК LXXIII. Ч. 3. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 6-го СІЧНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 6, 1966 No. 3. VOL. LXXIII.

Христос Рождається! — Славіте Його!

І РОЗІРВЕТЬСЯ ЖОРСТОКЕ ЯРМО Й ЗАПАНУЄ СВЯТА ПРАВДА НА ЗЕМЛІ...

РІЗДВЯНИЙ ПРИВІТ КИР АМВРОЗІЯ СЕНИШИНА, ЧСВВ, АРХИЄПИСКОПА ФІЛЯДЕЛЬФІЇ И МИТРОПОЛИТА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ У ЗДА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ ПОЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ, ПЕРЕДАНИЙ „ГОЛОСОМ АМЕРИКИ"

Дорогі в Христі Брати і Сестри, в Україні і поза українськими землями сущі, ділячись з Вами різдвяною просфорою, кличемо до Вас з Вільної Землі Вашингтона: „Христос Народився"!

Хоч Ви далеко він нас, бо поза океанами й горами, але близько серцем, бо тієї самої віри, народности і мови. Користаючи з радіостанції „Голосу Америки", шлю Вам святочні побажання з митрополитальної столиці, з Філядельфії, первісного осередка американської свободи й кличу: „Христос Народився"!

Прийміть від українських переселенців побажання, щоб зоря Свят-Вечора розвіяла Ваш жаль по втраті свободи віри, свободи слова, свободи від страху і злиднів та піддержала Вашу надію на Христових засадах України.

Дорогі Трудівники, що живете на українській, не своїй землі! Молимо народжене Боже Дитя, щоб обдарувало Вас силою духа та не дозволило впасти під тягарем неволі, журби й насильства. Кличемо до Вас, щоб не схиляли вниз прапору своїх релігійних переконань, щоб стояли міцно на сторожі, як непоборні воїни, проти підступних затій злого духа! Віримо, що зближається час, коли світло Вифлеємської зорі проб'ється крізь чорні хмари і по кривавих днях сумної дійсности засіяє сонце Божої Правди в блисках нової радости і слави.

Дорогі Сини і Дочки України, що живете в містах, в колгоспах чи під сільською стріхою та змагаєтесь за кращу долю! Хай слова й діла Народженого Христа будуть для Вас дороговказом та освідомлять Вас, що без жертв нема відродження. Нехай різдвяний чар коляд кріпить Вашу віру і надію на те, що злоба ада минеться і розірветься жорстоке ярмо, а запанує свята правда на землі.

Задивлені у Вифлеємську зорю, ділимось із Вами просфорою та бажаємо Вам, щоб дожили, немов отой старець Симеон щасливих днів та побачили Христа Господа у відбудованих українських церквах та в усіх родинах розлогої української землі, співаючи вільно:

„Глянь оком щирим,
о Божий Сину,
На нашу землю,
на Україну.
Зішли їй з неба
дар превеликий,
Щоб Тя хвалили
во вічні віки",

† АМВРОЗІЙ,
Митрополит

НАШУ БОРОТЬБУ ПРОДОВЖАТИМЕМО!

ПРИВІТ ПРЕЗИДЕНТА ГОЛОВНОЇ РАДИ НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ ІМ. ШЕВЧЕНКА, ПРОФ. Д-РА РОМАНА СМАЛЬ-СТОЦЬКОГО ДО ПОНЕВОЛЕНОЇ УКРАЇНИ, ВИГОЛОШЕНИЙ З НАГОДИ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА І НОВОГО РОКУ, ЧЕРЕЗ РАДІОВИСИЛЬНІ МАДРИДУ І РИМУ

Дорогі Колеґи-Науковці, Професори й Учителі та Молоде Наша!

Дорогі Сестри і Браття в поневоленій Україні!

Знову перед нами Новий Рік і Різдво Христове!

Як щороку, Наукове Товариство ім. Шевченка, наша перша Українська Академія Наук і його Голозна Рада — шлють Вам всім сердечні вітання української вільної науки та звітують Вам, що праця наша успішно провадилась по всіх Секціях в Австралії, Америці, Европі і Канаді.

Ми влаштували яких двісті наукових засідань, із доповідями з різних ділянок науки, ми розпочали оборону проти дикого обмосковлювання України і нищення її культури — цілоденними науковими конференціями в Торонті, Канада під головуванням проф. д-ра Євгена Вертипороха, і в Ню Йорку. На тих конференціях були виголошені доповіді про жахливий стан нашої науки і культури, зорема в ділянці мови, історії, літературознавства і літератури, релігії й економіки. Відповідними резолюціями ці конференції змобілізували громадську опінію вільного світу. Крім того ми зорганізували також разом з Українським Вільним Університетом і Богословським Науковим Товариством — Український Науковий З'їзд в Римі.

Ми видали праці проф. д-ра Б. Винара п. н. „Українська промисловість", професора д-ра М. Чубатого п. н. „Княжа Русь-Україна", д-ра Ф. Корчмарика „Духові впливи Києва на Московщину в добу Гетьманської України", Збірник п. н. „Тарас Шевченко" — в сторіччя його смерти — за редакцією проф. д-ра В. Стецюка і ред. Б. Кравцева, проф. д-ра М. Чировського „Економіку України" і перевидали новим накладом працю акад. Степана Смаль-Стоцького п. н. „Т. Шевченко — Інтерпретації". В друку находяться такі видання: Збірник п. н. „Шевченко і ми", з нагоди сторіччя з дня смерти Шевченка за редакцією проф. д-ра В. Стецюка, Записки НТШ том 177 — за редакцією професора д-ра В. Лева, Просідінґс Мат. Прир. Лік. Секції НТШ — за редакцією проф. д-ра М. Зайцева і професора д-ра О. Андрушкова і окремий том Записок НТШ з працями про сьогоднішній стан української культури в Україні. Крім того ми видали семитомову монографію проф. д-ра М. Стахова п. н. „Україна в добі Директорії". Зошити гаслової частини Українознавства

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЩОБ З ЦИМ РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ СВІТЛО ХРИСТОВОЇ ПРАВДИ ЗАСІЯЛО НА ЗЕМЛЯХ УКРАЇНИ...

ІЗ ТРЕТЬОГО СПІЛЬНОГО ПОСЛАННЯ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ВЛАДИК ПРИЯВНИХ НА КІНЦЕВІЙ IV СЕСІЇ ВСЕЛЕНСЬКОГО СОБОРУ В РИМІ

Рим. — Датоване днем св. Андрея — 13-го грудня 1965 року й опубліковане в „Благовіснику Верховного Архиєпископа Візантійсько - Українського (Греко - Руського) Обряду", кн. 1-а за рік 1966, і підписане всіма 18 українськими католицькими Владиками, що брали участь в Четвертій Сесії Другого Ватиканського Собору Третє Спільне Пастирське Послання, про яке вже була мова на сторінках „Свободи", закінчується такими святочними різдвяними побажаннями для духовенства й вірних Української Католицької Церкви:

„Висилаючи Вам, Дорогі Братя й Сестри, це наше Пастирське Послання, ми стоїмо під сильним і милим враженням близького празника Різдва Христового, який пригадує нам ту радісну хвилину, коли то Син Божий зійшов з неба на землю, щоб обновити все людство в своїй святій правді й чистій любові, та молимо Новонароджене Боже Дитя і Його Пресвяту Матір і св. Йосифа, щоб Вони наповнили Ваші уми ясним світлом Божої правди, а Ваші серця теплим жаром Божої любови, і помогли Вам усім та всьому нашому українському народові вповні зрозуміти правдиве значення цього Вселенського Собору, піти за його голосом і віддатись цілим серцем і усією душею щирій праці для обновлення всього в Христі. Нехай ніжна радість Різдва Христового наповнить Ваші серця і кріпить Вас на твердім шляху життя. Щоб з цим Різдвом Христовим і Новим Роком, світло Христової правди засіяло на землях України і принесло нашій Церкві й цілому українському народові радість і щастя, яке Він приніс усім людям. Ми благословимо Вас усіх разом і кожного зокрема і поручаємось Вашим щирим молитвам.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа, любов Бога і Отця, і причастіє Святого Духа, нехай буде з усіми вами. Амінь."

Підписали Послання Владики: † ЙОСИФ — Верховний Архиєпископ - Митрополит, † МАКСИМ — Архиєпископ - Митрополит Вінніпеський Українців Канади, † АМВРОЗІЙ — Архиєпископ - Митрополит Філадельфійський Українців ЗДА, † ІВАН — Архиєпископ Левкадійський, Апостольський Візитатор Українців у Західній Европі, † ГАВРИЇЛ — Архиєпископ Білгородський, Апостольський Візитатор Крижевацький, † НІЛЬ — Єпископ Едмонтонський, † ІСИДОР — Єпископ Торонтський, АНДРЕЙ — Єпископ Саскатунський, † ЙОСИФ — Єпископ Стемфордський, † ЯРОСЛАВ — Єпископ Шикагівський, † ІВАН — Єпископ Зігрітанський, Апостольський Екзарх Українців в Австралії, † ПЛАТОН — Єпископ Кастрамартійський, Апостольський Екзарх Українців в Німеччині, † ВОЛОДИМИР — Єпископ Епіфанський, Апостольський Екзарх Українців у Франції, † ЙОСИФ — Єпископ Судацький, Апостольський Екзарх Українців у Бразилії, † АНДРІЙ — Єпископ Севастопільський, Апостольський Візитатор Українців в Арґентині, † АВГУСТИН — Єпископ Гермонтитанський, Апостольський Екзарх Українців в Англії, † ЙОАКИМ — Єпископ Іпсарійський, Помічник Крижевацький.

ХРИСТОС РОДИВСЯ

Микола ЩЕРБАК

РІЗДВО

Усе минає, гасне і спливa,
Лише вона над грішною землею
Сріблиться милосердною зорею —
Лагідна ласка Божого Різдва.

Небес прещедра голуба канва
І білий світ над горною ріллею —
Сам Бог леліє пишний край-лілею,
І, Україно, ти віки жива!..

Ти, як і Він, з народження терпіла,
Але рука Гоноцея охрестила
Твій люд, і долю, і твоє буття...

Цвітіть, ряснійте, ниви колоскові!
У Нім, у Нім, в Ісусові Христові,
Твоя, Вітчизно, сила і життя!

ВІРМО Й РАДІЙМО! НЕХАЙ РАДІСТЬ НАША БУДЕ СВІТЛА, ЩИРА Й ДІЙСНА!

РІЗДВЯНЕ АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ БЛАЖЕННІШОГО ВЛАДИКИ ІОАНА ТЕОДОРОВИЧА, МИТРОПОЛИТА УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В ЗДА

„Дитя народилося нам!"

Історія людства переховує в собі імена Великих, що народжувались. Це були: правителі, воєводи, реформатори, революціонери. Вони могли мати й незлі наміри. Однак, їх дія вкривала землю великими злочинами, заливала землю людською кров'ю, вносила примус і боротьбу.

Історія людства переховує в собі імена інших Великих. Це були: філософи, законодавці, винахідці, поети і мистці. Однак, дія їх все ж була в наявностях, в поверховостях нашого буття. Вона служила здебільшого потребам їх часу.

Людство пам'ятає своїх Великих. Де-кого пригадує з жахом, де-кого — з подивом, де-кого — з вдячністю. Однак нема жадного Великого, якого б день був радістю для всіх.

„Дитина народилася нам!"

За віки перед цією подією, її подає у пророчому видінні Пророк Ісайя. Він голосить: „Даний нам Син!" „Народ, що в темряві, побачить велике Світло!"

І це справдилось. Народився нам Господь Ісус Христос. Він приніс нам Божу Дію, понадтутешню. Він вказав нам на Любов Отця, обійми Якого чекають нас у вічності. Він розкрив, що Він Сам є Предвічний Син Надвічного Отця, Жертва Любови, щоб ми доходили й дійшли Вічного Життя. Як „Агнець Божий", Він віддав Себе за нас, за нашу гріховність у жертву. Він з нами жив, нас учив і явив Його Божу Силу. З нами Він і тепер, як Премудрість Божа.

Він народивсь у печері-тайні. Сам не зоставив про Себе писань. Говорив мовою мало відомого племені. Все промовляло за тим, що Життя Його лишиться в темряві.

Однак, Він — Син Предвічного Отця. І сталося диво. Його Одного знає все людство і святкує особливо радісно Його Різдво.

Церква співає: „Христос раждається — славіте!" І ми всі радісно славимо Христове Народження. Численні народи славлять Його їх співами-колядами.

Церква співає: „Христос з небес — зустрічайте!" І ми всі і з нами інші народи землі зустрічаємо Його нашою любов'ю і любов цю виявляємо дарами одних другим. Різдво Христове стало Святом родин і друзів, стало святом їх особливого в любові, у Святі Різдва Христового, поєднання.

Церква співає: „Христос на землі — возноситеся!" І ми всі взносимося: наша віра, віра численних народів, всіх нас є взнесення до Отця Небесного, до Джерела Істини й Добра. Тільки подумаймо: яким похмурим, безнадійним було б наше життя, коли б не було віри в її взнесення, коли б не було свята зродження цієї віри а Різдві Христовім...

Віра ця всіх нас підтримує. Вона шепче нам: ми всі — в Божій Опіці. Може тепер і грізний та похмурий час, може навколо багато неправди й зла, але... над нами Божа Опіка, Божий Провід і сяє нам Божа любов. Вони, ми в це віримо, виведуть життя на ясні дні і знайдуть люди змогу добитися кращого будучого. Ми віримо: народи стануть свобідні, з ними свободу й радісне життя знайде й наш Український Народ. Нам треба цієї віри. З нею легше жити.

Віймо ж у це твердо, мої Со-Пастирі, мої Брати й Сестри! Нехай віра ця знайде силу у Різдві Христовім. Він же прийшов запровадити любов і радісне, тихе, в Божім Проводі життя. Він — Божа Премудрість і несе Божу Всемогучість... Це в часі станеться...

Вірмо й радіймо! Нехай радість наша буде світла, щира й дійсна!

Дитя народилось нам! Любімо ж одні других і славмо Його!

Христос Раждається!

† ІОАН, Митрополит.

ДУХ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ПОВИНЕН ОЗДОРОВИТИ НАС...

ІЗ СВЯТОЧНОГО РІЗДВЯНОГО ПОСЛАННЯ ВЛАДИКИ ПАЛЛАДІЯ, АРХИЄПИСКОПА УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ЦЕРКВИ В ЕКЗИЛІ

...Прийшовши у світ, Господь Ісус Христос став втіленням Божої любови до людей. Все Його життя — не зразок найбільшої любови, і всю Його науку можна звести до одної заповіді любови.

„Учителю, що мені робити, щоб життя вічне осягнути?" — питав Ісуса законник, випробовуючи Його. — „Люби Господа Бога свого всім серцем своїм, всією душею своєю і всім розумом своїм, а ближнього свого, як самого себе" (Лк 10:25-27). І справді, в цих двох заповідях міститься вся суть християнства.

Св. Апостол Павло навчає: „Коли я говорю мовами людськими і ангольськими... знаю всі тайни й усе знання і маю віру, щоб переставляти навіть гори, та любови не маю, то я ніщо" (І Кор. 13:1-2).

Любов — це найбільший дар, що його приніс нам Господь Ісус Христос з Своїм Народженням. Але людство не прийняло Його науку глибоко, повним серцем і з належною свідомістю. Багато людей стали тільки поверховно християнами, а багато людей взагалі відкидають та поборюють Його Божество. Ми бачимо, як у світі стає все менше любови. Брат повстає на брата, а народ старається підбити інший народ під своє панування. Сильніший використовує слабшого, а всякі моральні засади відкидаються. Також у нашому, українському житті, бачимо те саме:

(Закінчення на стор. 8-ій)

Папа стурбований браком відгуку на мирові заклики в справі В'єтнаму

Рим. — З ватиканських кол поінформовано пресу, що Папа Павло VI глибоко стурбований повною мовчанкою на його власні новорічні заклики у справі миру у В'єтнамі та відсутністю позитивного відгуку взагалі на останню „мирову офензиву", що її повели З'єднані Держави й дипломатія інших країн. Папа — як відомо — звернувся був з безпосередніми листами до совєтського „президента" Миколи Підгорного, виразно прохаючи його, щоб СССР впливав на замирення у В'єтнамі, — до комуно - китайського диктатора Мао Тсе-тунґа і північно - корейського президента Го Чі Мінга, щоб вони нічого не діяли, що сприяло б поширенню війни, та до південно - в'єтнамського президента Нґусна Ван Тіє. Ніхто на ці його звернення до цього часу не відповів. Однак Папа не приймає цієї мовчанки за вияв браку пошани до його особи, а як доказ, що все ще нема відповідної атмосфери в країнах, до лідерів яких він звернувся, щоб мирові заклики стрінули там негайний позитивний відгук — коментує італійська преса. Папа Павло VI — твердять речники Ватикану — готов і надалі вжити всіх заходів, які були б корисні для справи миру у В'єтнамі, але просто не знає, які вони тепер можуть бути. Минуло вже 12 днів від припинення бомбардування Північного В'єтнаму. Американські газети твердять, що американське летунство не робитиме налетів проти Північного В'єтнаму також впродовж всього часу, коли там перебуватиме совєтський „достойник" Александер Шелепін.

Пам'ятник М. Лисенкові відкрито в Києві

Київ. — 29 грудня 1965 р. був відкритий тут пам'ятник українському композиторові Миколі Лисенкові. Пам'ятник стоїть на площі перед Театром Опери і Балету імені Тараса шевченка, зображує постать великого композитора у сидячій позі на високій підмурівці із сірого ґраніту. На зовнішній стіні сірої підмурівки напис: Микола Віталієвич Лисенко (1842-1912). Постать Миколи Лисенка виконав у бронзі скульптор О. Ковалів. Офіційно відкрив пам'ятник голова Ради міністрів УССР В. Щербицький, а святочну промову виголосив композитор Григорій Майборода. Злучені хори Києва відспівали могутню композицію Лисенка до слів Івана Франка „Вічний революціонер".

КОМУНІКАЦІЙНИЙ СТРАЙК В НЮ ЙОРКУ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Ню Йорк. — В четвертому дні комунікаційного страйку в Ню Йорку заарештовано голову Юнії транпортових робітників Майкела Квілла і вісьмох інших лідерів тієї робітничої спілки. Сталося це після того, як суддя стейтового НайвищогоСуду Абрагам Ґеллер визнав Квілла винуватим в погорді суду та знехтування присуду, що страйк не леґальний, і наказав припинення страйку до 11-ої години перед полуднем у вівторок 4-го січня. Квілл відповів, що „радше зігниє у в'язниці", як відкличе страйк. В дві години після свого арештування — Квілл захворів у в'язниці і його перевезли до шпиталю з познаками серцевої атаки. Віцепрезидент названої робітничої спілки Даґлас МекМеґон продовжує переговори із Трензіт Оторити, яка є працедавцем всіх затруднених у нюйоркських підземках і автобусах, — але покищо нема шансів на швидке закінчення страйку. Первісну пропозицію працедавців — дати робітникам підвишку й інші пільги, які в сумі становили б 25 мільйонів долярів, підвищено до 32-ох мільйонів, при чому посадник міста буцім-то погодився на покриття містом частини коштів тієї підвишки, 7 до 10 мільйонів долярів.

Однак робітники, які спершу вимагали підвишку й різні пільги, що в сумі становили 680 мільйонів долярів і після того обнизили до суми 180 мільйонів долярів, не вважають пропозиції працедавців за базу до дискусії. Центром цілої проблеми є — знайти таке джерело покриття коштів нового договору праці з робітниками міського трaспорту в Ню Йорку, щоб не треба було підвищувати 15-центової заплати за їзду в підземках та в автобусах. Тим часом стан на вулицях Ню Йорку погіршився, бо з-поза Ню Йорку наплили десятки тисяч автомобілів людей, які мають різні справи в цьому місті. Несамовитий вигляд і „рух", чи пак застій особливо в двох пунктах міста — біля залізничих стацій Ґренд Сентрал на 42 вул. і Пенсильвенії на 34 вулиці. Тому, що тисячі мешканців рішили користуватись тими засобами комунікації, не маючи інших, треба коло двох годин, щоб бажаючий міг дістатися взагалі на перон залізничої стації. Нюйоркська Торговельна Палата обраховує втрати міста на кругло 250 мільйонів долярів денно. Газети твердять, що міська управа скаржитиме робітничу спілку за втрати, що його має управління міста: коло 1,200.000 дол. денно.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Різдвяна містерія

Християни по всій землі відзначують кожного року Різдво Христове, немов містерію перемоги світла над темінню, правди і добра над неправдою і злом. Від перших початків людина живе на цій землі в страху перед ніччю, що невияснено темінню огортає людське життя. Трагічне призначення людини на цій землі підказувало їй шукати ширшого і ясішого розуміння свого дочасного побуту в цьому світі, пов'язуючи його з вищими божественними цілями. Смерть — це не остаточна перемога віковічної темінї, але навпаки — це відродження, що заповідає вічне світло і щастя. Зло і неправда — це тимчасове лихо і людині призначено побороти це лихо і доступити розуміння правди.

Так устійнилась, усталена християнським світоглядом картина світу, як упорядкованого господарства, в якому Добрий Господар веде своєю батьківською рукою людську долю. Цей світогляд глибоко відбитий в українській різдвяній традиції.

Наше Різдво — це родинне свято, в якому головна особа — це батько. Та й сама природа в наших колядках відбиває патріярхальний устрій цієї традиції. Земля покрита грубим покривалом снігу, мороз вимальовує узорами вікна селянських хаток, а вгорі, де сповнена надіями людина виглядає нової зірки, мов містерійного світла правди, вічне небо упорядковане на зразок цього традиційного християнського світогляду. Серед небесних левад поважом ходить місяць, немов господар, що стереже своїх зоряних отар. Небесний Господар відповідальний теж за долю своєї отари на землі. Він дбає про її добро і тому в цей святковий час Різдва люди бажають собі доброго віку і здоров'я, урожаю і достатку.

Та в Різдвяній традиції глибша містерія. Оце родиться Боже Дитя, яке має відкупити світ від трагічного призначення, що темінню висить над людським родом, і дарувати людям вічне світло і щастя.

В родинній атмосфері Різдвяних святкувань, оповитій містерією народження нового світла, що заповідає перемогу над темінню, людина віднаходить надію і віру у перемогу світла і правди.

В осередку української різдвяної традиції не принесена із заходу цяцькована ялинка, але Вертеп, де прославлена Божа Родина. В цьому Вертепі містерія українського Різдва. Оце народилось Боже Дитя і цьому Новонародженому в бідній сім'ї, у простій стайні несуть поклін наймогутніші князі цієї землі. Нове народження приносить перемогу над смертю, воно заповідає нове життя, плекає радістю людську душу, що трагічне призначення людини закінчилось, життя людини продовжується життям роду; людина зрозуміла своє безсмертя.

Містерія Християнського Різдва приносить людині ту відвічну Божественну Правду, що перед людством вище понадземське призначення, що самий Бог народився між людьми, щоб доказати, що людина — це божеське сотворіння і її призначення вічність.

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ — СЛАВІТЕ ЙОГО!

Турботи і надії

Всі познаки вказують, що рік 1966 буде роком важких рішень — у всьому світі та, зокрема, в Америці. У заходах, щоб знайти мирову розв'язку в'єтнамської проблеми, було заангажовано забагато найвидатніших постатей сучасного світу, щоб ті заходи могли минутися взагалі без ніякого наслідку. Хоч американські чинники рішуче підкреслювали, що вони не ставлять ніякого ультиматуму комуністам, проте сама логіка підказує висновок, що коли ворожа комуністична сторона знову зрозуміє американську „мирову офензиву", як вияв слабости, або як „димову заслону імперіялістів", і поставиться до них негативно, то в'єтнамська війна буде продовжуватись з куди більшою натугою, з куди більшою кількістю американських збройних сил у В'єтнамі та куди більшою територією, що її охопить воєнне полум'я. Можна сумніватися, чи Пейпінг захоче безпосередньо втручатись до тієї війни, бо йому найвигідніше стояти, як дотепер, збоку й тільки нацьковувати Північний В'єтнам та в'єтконг, щоб вони зв'язували американські сили та воювали — до власного останнього вояка. А втім, коли б війна поширилась на Лаос і Камбоджу та на сам Північний В'єтнам, то не виключене повторення прецеденту Корейської війни. Тільки цим разом прийшло б до бомбардування промислових осередків і атомових лябораторій Комуністичного Китаю американським летунством і це було б подією світового історичного маштабу.

Президент Джансон стоїть на початку цього нового року перед важким вирішенням. Поділ на „яструбів" і „голубів", прихильників рішучої чи обережної політики у відношенні до В'єтнаму, не бере на увагу проблеми, що з нею мусить рахуватися Президент: плянів соціяльно-економічного розвитку країни і державного бюджету. Правда, війна в оцінці економістів може бути „стимулюючим чинником" крайової економіки, бо внаслідку війни держава стає найбільшим безпосереднім клієнтом важкого промислу. Але ж у великій мірі воєнні видатки є непродуктивні. Війна у В'єтнамі коштує денно по кругло 20 мільйонів дол. Кілька мільйонів коштує кожний налет важких бомбардувальників Б-52 з острова Гуам, при чому самі військовики признають, що вислід тих бомбардувань сумнівний, а — бувало — й помилковий, з поціленням небажаних об'єктів. Зголошений проєкт 115-більйонового бюджету з нез'ясованою сумою дефіциту актуалізує сумнів, чи можна буде здійснювати амбітну програму „великого суспільства" поруч із війною у В'єтнамі, яка вимагає багато зусиль, щоб її — виграти.

Але ж це тільки дві проблеми з багатьох інших, актуальних у 1966 році. Адже це буде рік виборів в Америці, коли прийдеться вибирати всіх нових конгресменів і 35 сенаторів. А такі міжнародні проблеми, як НАТО, клопітливий союзник де Голль, Латинська Америка й кубинський болях, „співіснування" з Москвою, проблема Німеччини, шораз нові запальні пункти на континентах Азії й Африки, знову справа членства Комуністичного Китаю на сесії ОН у вересні 1966 — безліч справ, безліч турбот. Може не всі ці питання будуть остаточно вирішені у 1966 році, але деякі з них напевне створять нові гострі кризи. Тому журба сплітається з надіями на прихильну 1966 рок...

о. Роман Ганас

ДУМКИ ПІД РІЗДВО ХРИСТА

Щороку увесь християнський світ радісно приготовляє себе, щоб привітати Свято Народин Божої Дитини в Вифлеємі. Цілий християнський світ забуває на хвилину про всі щоденні турботи й думками своїми вітає над Вифлеємською стаєнкою, де сповнилася велика Тайна Народин Божої Дитини, та молитвами, колядами й гарними звичаями звеличує Дитятко Ісуса.

Українська еміграція, розсіяна по всьому світі, в цім році святкуватиме Різдво Христове знову на чужині. Як щороку, так і в цьому році, оживуть наші почування, наша уява, наші думки, та полетять до рідного Краю, де ми ще так недавно святкували радісно Різдво Христове, де залишилося ще багато наших рідних, знайомих чи приятелів, за якими, як ніколи в свято Різдва Христового, збільшиться наша тута, а з тугою скріпляться наші спомини й думки, та бушувати будуть по діях нашої минулої історії й сучасної дійсности.

Тайна Різдва Христового та наші народні різдвяні звичаї є такі сильні, що не втечуть від різдвяних святкувань ті, що живуть у теплих ситих хатах, не втечуть від споминів про них хворі прикуті до ліжок болю, не втечуть від різдвяного Духа ті, яким доля судила святкувати в неволі, в тюрмах, чи в далекому Сибірі. Щасливі ті наші родини, які на чужині зможуть свобідно, не розбиті, не надщерблені засісти до Святої Вечері. Щасливі ті наші родини, які в днях Різдва Христового не забудуть про старі звичаї рідної землі, не забудуть на просфору, коляди, ялинку, на жертви на добрі цілі, та передадуть дітям наші різдвяні звичаї, якими колись наш український народ, в кращі часи, радісно вітав Свято Народин Божої Дитини. Благословенні будуть ті наші родини на чужині, які в часі Різдвяних Свят, запросять, пригорнуть у своїх хатах тих, яким доля судила жити на чужині самітно, без батька., без матері, без жінки, без мужа, чи без дітей. Одним з найкращих наших християнсько народних звичаїв в днях Різдва, є скласти собі взаємно побажання, прощати собі взаємно чи обдаровувати себе дарунками любови.

Якими побажаннями, якими думками мала б обмінятися наша еміграція у вільному світі, в Свята Різдва Христового в цьому році?.

Великому пророкові жидівського народу Іссаї, який передсказав прихід Христа на 800 літ, який вставлявся до Бога за свій розбитий народ. Господь сказав так: Я дам тобі нове серце, і вдихну в тебе нового Духа, Я заберу з грудей ті серця, що є тверді як камінь, і дам тобі замість них, людські серця. (Єзек. 3.-6-26.) Здається, що для нашої еміграції під теперішню пору немає важливішої теми для розважань, для думок чи побажань в час Різдва Христового, як Божі думки, сказані пророкові Іссаї. Здається, що нашій еміграції в Свята Різдва Христового не знайти сильнішої спільної молитви, як просити Божу Дитину, забрати в кого треба камінні серця, та заступити їх серцями людськими, серцями взаємної любови та милосердя, та вдихнути, в кого треба, Нового Духа, духа покори, згоди, прощення, як виразників правдивої віри, зродженої в Вифлеємі, просити Божу дитину, наповнити душі наших народних провідників, наших Іссаїв, чеснотами саможертви та зрозуміння, в час великої нашої народної руїни, ставити вірність Богові та добро народу понад все і цим усім запевнити опіку Божу над цілою нашою еміграцією, скріпити надію на кращу долю нашої рідної України.

Обновлені теплими людськими серцями, напоєні новим духом покори та самопожертви, всі ми, українська еміграція, в Свято Різдва Христового, не відкидаймо від себе думок, не приглушуймо фактів історії, які б'ють об наші сумління і пригадують нам усім, що рани на нашому великому побоєвищі з другої світової війни ще не загоїлися, і скоро ще не загояться. Пам'ятаймо всі, що доля вирвала нас із сповнених зойками і терпіннями побоєвищ війни, як одиноких щасливих з нашого народу, дала нам волю, достатнє життя, але ж не звільнила нас від виявлення любови та жертви як першого нашого обов'язку на еміграції супроти тих наших братів та сестер, які й далі терплять у неволі, чекаючи на нашу моральну та матеріяльну поміч.

А тими нашими терплячими на побоєвищах війни є наші старці, ветерани, вдови, сироти, бідні діти в таборах в Европі, наші рідні, які на батьківщині з трудом пробиваються крізь життя, чекаючи на нашу поміч. Відновлення чекають знищені ворогом наші Церкви, наші культурні чи народні організації, які на еміграції стараються відродити себе, продовжувати свою місію для будучої нашої історії. Усім їм ми зобов'язані дати поміч, якщо наше ім'я не має бути викреслене з історії вільних народів.

Важливими та благословенними є добрі діла для потреб людського тіла, та ще важливіші є добрі діла сповнені для людської душі. Людські діла, їх добро залежить від того, чим наповнені людські душі! Якщо нині ми на еміграції спостерігаємо брак та недотягнення, якщо бракує нам згоди, покори чи духа прощення, якщо бракує нам провідників напоєних духом саможертви та патріотизму, які б народ єднали, бо тільки в єдності сила та Боже благословення, то такі явища свідчать, що наші душі хворі, пусті, зматеріялізовані і викликають тільки незгоду і Божий гнів.

І тому, коли в Свята Різдва Христового, ми українські еміґранти будемо розважати, будемо згадувати минувшину та теперішність, коли будемо обмінюватися взаємними побажаннями, то стараймося, щоб новонароджений Ісус дав нам серця готові завжди служити ділами любови та милосердя для наших потребуючих братів та сестер, а наші душі обновити та напоїти почуваннями єдности та згоди до себе самих, будувати одну сильну українську родину, та спільними почуваннями й одними устами величати Божу Дитину в Вифлеємській стаєнці звуками коляди — Бог Предвічний Народився...

П. Ковалів

СВОБОДА — ДАР БОЖИЙ

Апостол Павло в посланні до Галатів писав таке: „У волі, якою Христос визволив вас, стійте і під ярмо неволі не піддавайтесь". Цими словами він яскраво розкриває поняття свободи, як великого дару Божого, який був втрачений людиною через її гріхопадіння і повернутий знову пришестям на землю Сина Божого, Його стражданнями, смертю і Воскресенням.

Чому свобода така мила людському серцю? Тому, що людина в свободі має своє призначення на землі. Цей великий дар людина дістала від свого Творця, щоб виправдати своє призначення, зберігаючи в чистоті образ і подобу Божу. Вона дістала цей великий Божий дар, щоб вільно, без примусу, творити добро, творити лише добрі діла, зберігати відвічну гармонію духовного світу, плекаючи в світі любов і справедливість.

Втрата свободи означає перетворення людини в невільника гріха, в невільника злих вчинків, що саме сковують людську свободу, паралізують її. В неволі гріха людина не розвиває, а втрачає свої високі духовні якості, дорогоцінні риси своєї гідности. Тому апостол Павло застерігає в посланні стояти гідно, не піддаватись спокусі гріха, не піддаватись під ярмо неволі, з-під якого визволив нас Христос Спаситель і розкрив шлях до вічної свободи — добра і справедливости.

Свобода — в добрі, неволя — в злі. Це незаперечна істина. Цю істину стверджує саме життя, стверджує досвід нашого життя. З цього саме досвіду нашого життя ми й переконуємось, чому свобода така мила нашому серцю, бо тільки в свободі зберігаються оті найкращі якості людського духа, що їх ми називаємо людською гідністю. Людська гідність — в свободі. Де немає свободи, там немає людської гідности: вона потоптана, зневічена, знецінена.

Звідси ми бачимо, яке велике значення мають для нас слова Спасителя: „Пізнайте Істину, і Істина зробить вас вільними". Пізнати Істину — це значить пізнати Бога, увірувати в Нього, як в абсолютну любов, в абсолютне добро, в абсолютну справедливість.

Коли ми розкриємо Біблію, ми знайдемо там історію безнастанної боротьби за свободу. Ось перед нами образ Мойсея, що вивів Ізраїльський народ з єгипетської неволі. Ми слідкуємо за подвигами Давида, який перемагає Ханаан в боротьбі за свободу свого народу. Ми чуємо слова пророків, що обіцяють кінцеву свободу єврейському народові.

І ось прийшов довгожданий Месія, Христос Спаситель. Правда, Він приніс поневоленому ізраїльському народові не ту свободу, якої той чекав. Христос приніс свободу більшу, вищу від тієї, якої сподівався народ ізраїльський, ту правдиву свободу, про яку і говорить в своєму посланні апостол Павло.

Правдива свобода означає не тільки бути вільним від чогось, але й також бути вільним для чогось. Цим відрізняється розуміння свободи, що його принесло християнство, від розуміння свободи, що його плекав у своєму серці народ ізраїльський, очікуючи приходу Месії, що мав зробити цей народ вільним лише в його власному земному царстві. Насправді ж виявилось, що Христос-Месія навчав людей бути вільними не тільки від усього злого, але й одночасно використати свою добру волю на все добре, робити добро.

Отож саме в цьому й полягає повнота свободи, правдивість свободи, за яку нині бореться християнський світ. Свобода дана людині не тільки для того, щоб бути вільною від зла і жити в добрі, але й для того, щоб жити в добрі і творити добро, бути вільною для обов'язків перед іншими людьми. Цим принципом свободи цілком стверджуються слова Спасителя про любов до Бога і до ближніх, як до самого себе.

На такий ґрунт має бути поставлена проблема свободи, що є нині найбільшою проблемою нашого життя. Мова йде не про свободу окремої людини, окремого народу, але усіх народів, усіх людей світу. Пригадаймо ще і ще раз про отого блудного сина, який, користуючись особистою свободою, став невільником цієї свободи. Він нудьгує, відчуваючи потребу тієї справжньої свободи, що тільки вона одна єдина може дати повне вдоволення. Блудний син, маючи свободу від чогось, не мав, проте, свободи для чогось, він відчував у своєму серці потребу цієї другої свободи, свободи для виконання своїх обов'язків перед іншими і насамперед перед батьком. Цю правдиву свободу він кінець-кінцем знайшов. Такий основний сенс євангельської притчі про блудного сина.

Нині світ, як той блудний син, перебуває в неволі, прагнучи отієї правдивої свободи, якої прагнув блудний син. Обов'язки правдивої свободи стоять нині перед кожною людиною, перед кожним народом. Всім тим людям, що прагнуть цієї правдивої свободи, ми ще раз нагадаємо слова апостола Павла: „У волі, якою Христос визволив нас, стійте і під ярмо неволі не піддавайтесь".

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!

СВЯТВЕЧІРНІ ДУМКИ

Слова нашого національного гимну... „і покажем, що ми братя козацького роду", якось наче живі стоять завжди мені у пам'яті. Так, отже ж, ми справді є дітьми козацького роду, бож наша мати для нас всіх це Україна. Всі ми бажаємо їй, Многострадальній Неньці-Україні кращої долі й волі. Бо сьогодні вона страждає у варварській неволі лютого ворога Християнства — московського комунізму.

Ми розкинені по широкому світі. Чуже море обливає нас з усіх усюдів. Навколо нас води безмежних океанів, а по їхніх бурхливих водах, ми наче судном відбуваємо нашу життєву мандрівку. Та наше судно, що перебуло неодну бурю-негоду, дізнало багатьох пошкоджень, на які ми, на жаль, не звертаємо уваги. І якщо не направимо пошкоджень, то в короткому часі нашої плавби по чужому морю, почнемо тонути з власної вини.

І якраз Христове Різдво є нагодою, щоб ми оглянули наше судно і доложили всіх зусиль, щоб направити його і так зберегти себе від затонення в чужих водах...

Але до цього треба правдивої любови своєї віри, свого обряду, своєї історії, своєї мови, своєї прадідної традиції. Тому не вдоволяймося досягненнями нашої діяльности серед старшого покоління, але звернім нашу увагу на нашу молодь. Освідомлюймо нашу молодь, почавши від наших старовинних різдвяних звичаїв.

Бо наша молодь жахливо мало знає, хто ми? і чого ми бажаємо? ... А саме це є дуже важливе і потрібне, щоб її релігійно і національно освідомити.

Даймо їй тепло українськоі - християнської родини, щоб вона могла правдиво полюбити свою рідну традицію.

З Христовим Різдвом почнім інтенсивну працю, працю релігійно - національну серед нашої молоді, а вислідн будуть напевно задовільні. За благословенням Божого Дитятки виплекаємо в серцях нашої молоді щиру любов Бога, Церкви і Українського Народу та глибоку пошану до його прегарних національних традицій.

о. *Николай Вояковський*

У РІЗДВЯНИЙ ЧАС

Відсвяткували
ласуни і крамарі,
створивши знов
знайому панораму,
де сповнені багатством
крику-краму
вітрини вуличні —
фальшиві вівтарі.

І з мегафонів, що їх
ставлять угорі,
колядкою виспівують
рекляму,
закривши блеском
золотого хламу
далекий просвіт вічної зорі.

А там у царстві Ірода
все ждуть
— задивлені
у безконечність ночі,
завірені у слово,
що пророчить, —
зорі-провідниці у ясну
путь...

Підім із ними
в цю велику ніч
на прощу, що триває
від сторіч.

ОСТАП ТАРНАВСЬКИЙ

З НАШИХ БУДНІВ

ПРОВІДНА ЗОРЯ

Пригадую, під час однієї календарної дискусії хтось спитав мене:

— А ви, пане, за який стиль? .. За котрі свята?

— Я за ті, куди мене попросять.

Цим хочу підкреслити один важливий момент, а саме: що Різдво Христове — це не тільки родинний празник, — як про це надхненно пишуть автори святочних статтей та есеїв, — це також свято самітних душ, які дістають нагоду бодай раз у році, на Святвечір, подихати трохи теплом сімейного вогнища, правда — не свого-власного, а позиченого.

Гріх було б казати, щоб на Різдво Христове нашому братові-самітникові діялась кривда: він завжди десь, коло когось притулиться в це рокове свято. Бо то здавендавна завівся в нашому народі такий звичай, що на Свят-Вечір жадна самотня істота не сміла почувати себе самотньою. Тому до святої вечері просили до одного столу князі дворакiв, ґазди наймитів, а в сиву давнину, кажуть, приводили в хату на Свят-Вечір навіть рогату худібку! Звичайно, я вже того не пригадую, але ще добре пам'ятаю, як небіжчик-тато носили до хліва корівкам вареники і голубці, покроплені свяченою водицею...

Може й далеким відгомоном тих давніх часів є широкозакорінений у нас звичай запрошувати на святу вечерю самітних парубків? .. Так чи так, чесне парубоцтво з тих, освячених віками традицій, радо й обильно користає. Хоч і бувають серед нас чудаки, яких важко затягнути в хату, посадити за родинний стіл, навіть на Свят-Вечір! Дехто просто тікає тоді від людей, зашивається в своєму самотньому кублі, як ведмідь у гаврі, або й гірко запивається в барі...

Мав я одного друзяку, що не любив ходити на Свят-Вечір ні до родини, ані до приятелів, бо його завжди тоді з кимось сватали або женили, занадто милосердились над ним, зідхали над його бурлацькою долею. То він, звичайно, на Свят-Вечір йшов у кіно, відсиджував там дві програми, а потім ще довго, до пізньої ночі, блукав вулицями, оглядав вистави магазинів, вітрини книгарень тощо.

Призначення захотіло, що, блукаючи отак, він попав одного разу до Народного Дому, на різдвяну зустріч хору „Думка"... Дружня, родинна атмосфера, яка там царила, так припала до душі самотньому моєму другові, що він, помаленьку - потихеньку, зачав заглядати до „Думки" на проби-співанки. І хоч сам не відзначався особливим голосом і слухом і не зробив такої блискучої кар'єри, як Андрій Добрянський, проте знайшов собі хлопець інше, корисне зайняття: став відпроваджувати з проб додому одне симпатичне сопрано... Ну, далі вам не треба говорити, ви вже самі здогадаєтесь, чим закінчились ці проводи... Так, тепер мій друг не пересиджує Свят-Вечора в кіно та й не блукає вулицями, мов окаяний, зрештою — жінка не пустила б його самого до кіна, це самозрозуміле!

З того виходить моральна наука всім тим самотнім одиницям, які ще не цілком втратили надію в щасливу, провідну зорю свого життя: друзі, відвідуйте часто і громадно різдвяні та новорічні зустрічі Українського Хору „Думка" в Ню Йорку.

Ікер

Іван Дурбак

ЯК КОЛЯДУВАЛИ КОЛИСЬ НА ПОДІЛЛІ...

(Різдвяний спомин з-перед 50 літ)

Немов давнії, чарівний сон пригадується мені кожного Різдвяного часу наше незабутнє, неповторне Різдво на Золотому Поділлі...

Мабуть ніде так ярко не блистіли ясні зірки на місячному небі, як у тиху, святу, Різдвяну Ніч на Поділлі...

Мабуть ніде так святочно не скрипів примерзлий сніг під чобітьми колядників, як у подільських тихих селах, схованих у глибоких ярах річок.

А коли першого дня Різдвяних Свят, під час урочистої Служби Божої в подільських церквах залунали з повних грудей поважних газдів, розмолених ґаздинь, красних дівчат і буйних парубків оті великі слова нашої прадавньої, найпершої коляди: „Бог Предвічний", — то здавалося, що з ними колядували всі предки, які колись хвалили Бога у своїй дерев'яній церковці. Від могутнього, всенародного співу дрижали шибки вікон у стародавній церкві в Новосілці, а світла свічок гасли від сильного подуху вітру... Бо всі співали цілим серцем, вкладали всю свою душу, не жаліли свого голосу, а деякі ще й „виробляли викрутаси" для більшої слави Божої...

На Свят-Вечір колядували діти, хлопці ходили з вертепом („шопкою"): напереді два хлопці, перебрані за янголів, у червоних „чаках", у білому, з крилами, несли на дручках „шопку" зі сценою народження Христа. За ними йшли: пастухи, римські вояки, цар Ірод, три царі, жид, чорт з вилами й ланцюхом і смерть з косою.

Як чорт з червоним язиком і довгим хвостом з вилами вскакував у хату з несамовитим вереском, свистом і дзенькотом ланцюхів, — то малі діти кричали зі страху та ховалися за широкі спідниці своїх матерів.

Першого дня Різдва ходили колядувати на церкву „старші брати".

З повагом починали найстаршу коляду „Бог Предвічний", витягаючи „люд свій ве-ге-гесь", немов по сходах униз. Часом співали: „Бог натуру", втягуючи довго „на-ту-у-гору" так, що я обзирався, де ця гора?

А як скінчили, то один газда дзвонив дзвіком, а найстарший відкашльнув, погладив рукою по вусах і починав „віншувати" таку „орацію":

„Віншую Вас, Господарю, з Ісусом Народженим, Котрий сі у Вифлеємі народив, у Йордані сі вохрестив, весь світ відкупив, царя Ірода засмутив, а наш люд хрещений розвеселив! Віншую Вас, абисте опровадили ті свята у щістю, здоровлю, гаразді тай дочекали щісливо до Богоявлення, а від Богоявлення до Стрітення, від Стрітення до Благовіщення, від Благовіщення до Воскресення, від Воскресення до Вознесення, від Вознесення до Св. Духа, а від Св. Духа аж до Нового Року, скільки Господь призначив віку! А чого Вам зичу — того й віншую! Христос сі Раждає!"

А другого дня Свят ходили з колядою „старші сестриці". Вони починали несміливо високими голосами „Во Вифлиємі" або „Небо і земля", а віншували дуже тихо й коротко.

А третього дня Свят колядували „молодші братства": парубоцтво й дівоцтво. Парубоцтво починало дуже грімко: „Бог сі раждає" або „Возвеселімся", дзвонило сильно після кожної строфи, а найстарший з них віншував віршем.

Молодші сестриці виводили тоненько „Нова радість стала", або „Вселенная веселися", не дзвонили, цілували руку „єгомостя", „їмості" та з веселим гамором йшли дальше, щоб обійти всеньке село.

Братства й сестрицтва збирали гроші до дерев'яної скрипки (пушки), а діти збирали до торби: горішки, яблука, медяники, обаріники, пиріжки, бублики та цукерки.

Після церковної коляди, в хатах, де були дівчата, парубки співали ще таку, спеціяльно для дівчат уложену колядку, що починалася словами:

Штихом браття заспіваймо,
Сего двору не минаймо!
Бо в тім дворі - ґречна
панна,
Ґречна панна - Ганусенька!

—А дальше йшов опис її краси, починаючи від очей, брів і коси, та опис її ґардероби, як коралів, хустки, сорочки, корсетки, запаски, аж до чобіток, напр.:

....На ній сукня щирозлота,
Щирозлота, — шовкова....

Відспівавши цілий „катальог краси" та про частини ґардероби — парубки віншували дівчатам, а за те втішні дівчата давали їм гроші на „музики" на Йордан.

Це звалося в Новосілці біля Підгаєць — „штихування", мовляв — „парубки заштихували", або — „штихували". Замість — „стихом" — співали чомусь „штихом".

Досі мені не вдалося уточнити, чи в інших селах Поділля також „штихували", бо ніде я не чував про цей звичай.

В Муркалові, на Поділлі були ще окремі колядки: для дівчат і для хлопців. Парубки співали для дівчат таку стародавну колядку, що звалася:

Пташенька

„Ой, ти пташеньку, соловієньку!
Гей, дай Боже!
Чи бував же ти тай на
Поділеньку?

„Ой бував же я, ой видав
же я,
Пом ще не видав, гей гай
такую,
Панну ґречною —
Гандзусеньку,
Гей, дай Боже!
В неділю рано встала,
Файно сі вбрала,
До церкви йшла,
Злотий хрест найшла.

А як го найшла —

(Закінчення на стор. 4-ій)

НАШУ БОРОТЬБУ ПРОДОВЖАТИМЕМО!

(Закінчення зі стор. 1-ої)

появляються пляново за редакцією проф. д-ра В. Кубійовича. В Австралії закінчено друк обширної праці п. н. „Українці в Австралії", а в Торонті появився новий випуск „Хроніки НТШ" том 79.

Всі ці праці складаємо Вам, Дорогі Сестри і Браття, під Вашу цьогорічну ялинку як дар вільної української науки.

Урочистими конференціями Наукове Товариство ім. Шевченка відзначило сторіччя Михайла Коцюбинського, 50-річчя вимаршу Українських Січивих Стрільців в бій проти царської Росії, і 25-річчя смерти незабутнього Олександра Лотоцького. Наше членство вшанувало також католицького Первоієрарха України, Блаженнішого Йосифа Кардинала Сліпого, Верховного Архиєпископа Святої Української Католицької Церкви, нашого дійсного члена НТШ — даючи йому в дарі старовинну чашу, з відповідною грамотою та обираючи його одночасно, нашим почесним членом НТШ.

Наші члени, около трьох сот, вчать у Високих Школах, Університетах і в Технічних Інститутах цілого вільного світу. Вони весь час беруть живу участь в науковій праці даної вільної країни, беруть активну участь в наукових міжнародних конгресах і опубліковують, на різних мовах, цілу низку наукових праць і розвідок.

Ми зробили всі приготування, щоб наступний 1966-тий рік проголосити Франківським Роком і присвятити його вшануванню 50-річ'я з дня смерти нашого почесного члена Івана Франка. Ми теж рішили відзначити в наступному 1966-му році, століття народин нашого, славної пам'яті голови НТШ, великого історика Михайла Грушевського, першого Президента Української Народної Республіки.

Дорогі Колеги-Науковці! Запевняємо Вас, що ми знаємо жахливу дійсність поневірки нашої рідної мови, культури, літератури і науки — московською диктатурою. Ми знаємо, що всі вони не мають ні свободи, ні опіки совєтського правительства, накиненого Україні московськими багнетами і поліційними ступайками. Запевняємо Вас, що ми пильно слідкуємо за всіма [illegible] ших клясиків — большевиками слідкуємо за всіма проявами ганебної московської цензури над всіма гуманістичними науками і над літературою, і що ми всі ці факти сучасного московського варварства, інтелектуального терору і наукових фальсифікацій — з'ясуємо на Міжнародному Конґресі поневолених Москвою народів в Ню Йорку. Ми представимо їх також відповідним чинникам і установам Об'єднаних Націй, та всім Академіям Наук вільного світу. Ми пережили Миколаївських жандармів літератури, — переживемо й Шелепінських погромщиків культури й науки!

Ми не дали, Дорогі Діячі справжньої і непофальшованої Москвою української культури і науки, — ми не дали спровокувати себе висланцям московського окупанта України, ми непохитно продовжатимемо боротьбу за здійснення Заповіту Тараса Шевченка та для завершення каменярської праці Івана Франка, нашого почесного члена, що заповів нам „Лиш боротись — значить жить"!

Тому, Дорогі Сестри і Браття, не вірте брехливим статтям совєтських аґентів, що їм удалось розложити українську громаду науковців у вільному світі! Наша боротьба продовжатиметься спільним фронтом науковців усіх поневолених Москвою народів — проти московсько-комуністичного імперіялізму і колоніялізму, проти московсько - комуністичного тоталітарного, поліцейського режиму сучасних опричників, що здійснюють стару царську програму чорної сотні і „Союзу Русского Народа" — „обрусєнія" не московських народів, погромом їх мов і культур, для „злиття мов і націй". Нашу боротьбу продовжатимемо — за Вашу, Дорогі Колеги-Науковці і справдешні діячі культури — академічну свободу і політичну волю України і всіх поневолених народів Совєтської імперії — тюрми народів!

З Новоріччям і Різдвом Христовим, Дорогі і Рідні Наші Сестри і Браття — колядуємо Вам на хвилях радіопередачі та шлемо Вам вітання і побажання щастя і здоров'я і кріпкої волі для спротиву проти московського імперіялізму і колоніялізму, так як Франко нас учив: „Не пора, не пора, не пора Москалеві, Ляхові служить, довершилась Україні кривда стара, нам пора для України жить"!

Бувайте здорові і Богу милі! Пам'ятайте, що імперії завжди розвалювались, а народи показались вічними — незнищимими...!

Христос Родився — Славіте Його!

Ваш

Роман Смаль-Стоцький

Христос Рождається!

ЩОБ НАСТАВ КРАЩИЙ СВІТ, ДЛЯ ЦЬОГО ПОТРІБНО КРАЩИХ ЛЮДЕЙ...

З РІЗДВЯНОГО ТА НОВОРІЧНОГО ПОСЛАННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ УКРАЇНСЬКОГО ЄВАНГЕЛЬСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ В ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

Дорогі у Христі Брати й Сестри — в Україні та в розсіянні по всьому світі сущі, Христос Рождається!

Ми знову обходимо Свято Різдва Христового й зближаємося до закінчення ще одного року. Ми пережили в ньому багато Божих благословень, але не обходилося без труднощів, розчарувань і тривог. Ми слідкували за розвитком світових подій. Нас тішило все те, що вказувало на поступ людства, як і смутило те, що непокоїть світ. Нас турбувала всяка людська тиранія, поневолення народів і людини, сваволя, визиск, людська нужда та війни, які все ще в різних частинах світу проявляють себе. І далі нас турбує війна у В'єтнамі.

Особливо уважно слідкувало багатьох з нас за Другим Ватиканським Собором. Ми помічали, що на ньому переважав голос людей, які дійсно турбуються будучністю християнства. Може там не все так ішло, як багато з нас не-католиків могли б собі цього бажати, але вже тільки один факт проголошення цим Собором декрету про релігійну свободу, є великим кроком вперед в дальшому розвитку цієї Церкви, а тим самим і християнського світу. Він матиме свій вплив і на життя всього людства.

Ісус Христос прийшов в цей світ, як Дорога, Правда й Життя (Ів. 14:6). Прийшов як світло для людства, (Ів. 1:9) Щоб настав кращий світ, для цього потрібно кращих людей. Людина може стати ліпшою тільки тоді, коли вона стане рішучо по стороні Христа, бо тільки через Нього вона може статись дійсною людиною. Бог відкрив повноту Своєї божественної природи в Ісусі. Ісус є уосібленням усіх чеснот людини сотвореної на подобу Божу. Тільки через відродження в Христі людина може позбутися своїх пересудів, самолюбства, самоправедности, зарозумілости, страху та зажити зі своїм ближнім у взаємній любові та служінні.

Життя ставить до людини високі вимоги, але без Христового проводу й натхнення Святого Духа, вона з цими завданнями належно впоратися не може. Тому є слушними слова папи Павла VI, коли він в Об'єднаних Націях сказав: „Вибила година для нашого навернення, для нашої особистої зміни, для внутрішнього обновлення ... Справжня загроза походить від самої людини ... Будівля модерної цивілізації мусить бути здвигнена на духовних принципах, які єдині можуть її не тільки втримати, але й освітлити та оживити".

Ісус Христос цю правду про потребу народження людини звиш не тільки від батьків, але й від Бога, висказав вже майже дві тисячі років тому в розмові з жидівським князем Никодимом, коли сказав: „Поправді, поправді кажу Я тобі: Коли хто не народиться звиш, не може бачити Царства Божого ... Коли хто не родиться від води й Духа, не може ввійти в Царство Боже. Роджене від тіла — тіло, роджене від Духа — дух". (Ів. 3:3-6) Без народження духовного людина не надається для Царства Божого, тобто до життя згідно з божественними засадами ...

Через Слово Боже й діяння Духа Святого до нас приходить правдиве пізнання Бога й нас самих, особливо того зла, що орудує в нас; через них приходить покаяння, тобто, що ми дальше не можемо толерувати цього зла в нас; приходить віра в Ісуса Христа, як нашого Спасителя, а тим і прощення наших гріхів та наше примирення з Богом-Отцем. Цим нам привертається гідність дитинства Божого. При помочі Духа Святого ми ступаємо на дорогу духовного зросту, а тим і освячення нашого життя та нашої істоти ...

Христос прийшов у наш світ, щоб привернути нам гідність дитинства Божого. Це станеться тоді, коли ми в вірі й послусі приймемо Його в своє життя. Нехай Господь допоможе нам в ці Свята Різдва Христового та в Новому Році, оскільки ми ще цього не пережили, стати учасниками народження звиш, носіями обновленого життя в нашому народі та в світі. „Хто в Христі, той нове створіння: старе минуло; ось стало все нове". (2 Кор. 5:17)

Щиро вітаємо наш український нарід та всіх тих; що щиро працюють для його добра на духовній та національній ниві, а також наше євангельське братство зі Святами Різдва Христового та надходячим Новим 1966 Роком. „Благодать Господа нашого Ісуса Христа з усіма Вами". (Об'явл. 22:21)

Паст. *Іван Яцентій*, Президент.

Паст. *Володимир Боровський*, Секретар Консисторії Української Євангельсько - Реформованої Церкви в екзилі

КОЛИ ПРИЙШЛА ПОВНОТА ЧАСУ, БОГ ПОСЛАВ СИНА СВОГО...

З РІЗДВЯНОГО АРХИПАСТИРСЬКОГО ПОСЛАННЯ АРХИЄПИСКОПА ГРИГОРІЯ, ЗВЕРХНИКА УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ЦЕРКВИ НА ЧУЖИНІ

Це воістину „величне й преславне чудо", як співається в Різдвяній стихирі на стиховні. І тому Мати наша — Свята Церква заздалегідь, почавши з свята Введення в храм Пресвятої Богородиці, нагадує нам про наближення цього великого свята й закликає нас, дітей своїх, до належної духовної і тілесної підготови та до гідної зустрічі його такими словами: „Христос народжується — славте. Христос з небес (приходить) — зустрічайте. Христос на землі (завжди живе) — величайте!" — гордіться цим, бо Він прославився.

Коли ученики Андрій та Іоан почули від Іоана Хрестителя, що Ісус є Агнець Божий, що бере на Себе гріхи світу, то пішли за Ісусом і пробули в Нього цілий день, — очевидно слухали Його пренебесне навчання, — і після того стали вірними учениками й послідовниками Його (Іоан. 1, 36-40).

Отже, ради нас і ради нашого спасіння Бог звершив найбільше чудо, яке записане в книзі чудес — Св. Євангелії. Єдинородний Син, що в лоні Отця, став Чоловіком, щоб „із повноти Його ми всі прийняли благодать за благодать . . . , благодать і правда через Ісуса Христа сталася" (Іоан. 1, 1-17).

Своїм народженням, Своїм втіленням та приходом на землю Христос приніс головне для світу — МИР, примирення Бога з людьми; Він показав, що Творець не відвернув лиця Свого від гріхів людських, а, по слову апостола, примирив нас „з усякою смиротою й тихістю, з довготерпеливістю в любові . . .", щоб було „одно тіло й один дух . . ., один Господь, одна віра, одно хрещення" (Єф. 4, 2-6), бо „мир Божий вище всякого розуму" (Фил. 4, 7). А „Боже змилування над людьми" полягає в тому, що „Бог з'явився в тілі", що СЛОВО оселилось в утробі Діви, виткало Собі тіло для нашого спасіння, для входу в Царство Небесне. . .

Отже, ми бачимо „Таїнство дивне і преславне", яке звершилось на нашій грішній землі. Бог Творець освятив створене Ним по образу й подібности Своїй через втілення Єдинородного Сина Свого, і це втілення стало початком для нового чоловіка, „осяяного світлом розуму", світлом Вифлеємської звізди. Таких нових людей, істинних поклонників Христових у „дусі й істині" (Іоан. 4, 23), чекає щось вище, ніж янголів, „бо не янголів приймає, а насіння Авраамове приймає" (Євр. 2, 16). Янголи є лише службові духи, а істинних поклонників чекає слава „синів і дочок Господніх" (2 Кор. 6, 17-18). От для того Бог-СЛОВО й народився від Діви для світу й став Сином не якогось окремого вибраного народу, а Сином ЧОЛОВІЧЕСЬКИМ.

„Коли прийшла повнота часу, Бог послав Сина Свого, щоб народився від жени і був під законом . . ., щоб ми прийняли всиновлення" ((Гал. 4, 4-5). Це є велике чудо, в якому виявлена найбільша любов Божа до людей. Це воістину є велика тайна: „Бог з'явився в тілі, оправдав Себе, й показав Себе янголам, проповідано Його між поганами, увірували в Нього в світі, вознісся в славі" (1 Тим. 3, 16).

В ці свята Різдвяні дні весь християнський світ прославляє й оспівує Народженого Богомладенця: де має вільне життя, то прославляє відкрито, а де такого не має, то — таємно, але, може, ще з більшою вірою і слізьми, ніж на волі. Тому, доки маємо волю, використовуймо її, бо „дні є лукаві" (Ефес. 5, 16).

З цим радісним Святом всіх Вас, дорогі мої, вітаю, — і тих, що на волі, і тих, що в неволі, — а в Новому Році бажаю всього найкращого, особливо ж над усіма християнськими чеснотами — ЛЮБОВИ серед нас, яка є „союз звершення" (Кол. 3, 14). Амінь.

† *Архиєпископ ГРИГОРІЙ*
Зверхник УАПЦ на чужині

НОВОРІЧНЕ

Як буря листя замітає,
Так у несите небуття
Безодня часу поглинає
І наші роки, і життя . . .

Та у хвилюючу хвилину,
Піднявши чарівні чарки,
Жадаєм ми, щоб в Україну
Нам постелилися стежки!

Чи доля постелити схоче
Їх на світанковій зорі? . .
О, новий роче, новий роче,
Здійсни бажання нам старі!

МИКОЛА ЩЕРБАК

НАРОДНІЙ ФОНД І КОЛЯДА ПРАЦІВНИКІВ ГОЛ. КАНЦЕЛЯРІЇ УНС, „СВОБОДИ" І „СОЮЗІВКИ"

Як кожного року, так і тепер, співробітники в Головній Канцелярії УНСоюзу, в Редакції, Адміністрації і Друкарні „Свободи" та „Союзівки", з нагоди цьогорічних Різдвяних Свят і Нового Року зложили свої пожертви на Коляду для Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) та свій національний даток до Народного Фонду Українського Конґресового Комітету Америки. Національний Даток і Коляду на 1966-ий рік зложили:

	Н.Ф.	Коляда		Н.Ф.	Коляда
П. Лисогір	$50	$10	Я. Петрух	$10	$2
Р. Слободян	50	10	М. Попович	10	2
д-р Я. Падох	50	10	Д. Семеґен	10	2
А. Драган	50	10	Я. Сидоряк	10	2
І. Кедрин	10	10	С. Соколишин	10	2
Д. Слободян	15	5	О. Стецура	10	2
В. Квас	15	5	д-р О. Волощук	10	1
В. Берізка	10	5	Т. Лютвиняк	10	1
В. Давиденко	10	5	Д. Ґафич	5	3
О. Драган	10	5	С. Кулик	5	2
Б. Кравців	10	5	К. Магура	5	2
Л. Лапичак	10	5	Е. Ратич	5	2
д-р Л. Луців	10	5	М. Сташинська	5	2
П. Постолюк	10	5	В. Калиновський	5	1
З. Снилик	10	5	С. Расн	5	1
В. Сохан	10	5	І. Блаґітка	4	1
К. Стецюк	10	5	д-р М. Кобринська	5	—
М. Задорецький	10	5	Я. Левицька	5	—
Е. Гарасимчук	10	3	Г. Куфта	3	2
У. Дячук	10	3	Н. Залуська	—	2
Ст. Курляк	10	3	Д. Кусий	1	1
Р. Ференцевич	10	3	В. Соболта	—	1
Т. Ґіль	10	2			
А. Домарацький	10	2			
О. Домбровська	10	2			
В. Карий	10	2			
д-р І. Козак	10	2			
І. Коць	10	2			
М. Коць	10	2			
А. Лесів	10	2			
М. Лисогір	10	2			
М. Мілянович	10	2			
В. Назаревич	10	2			
О. Парубчак	10	2			

Отже, працівники Головної Канцелярії УНСоюзу та Редакції, Адміністрації й Друкарні „Свободи" і „Союзівки" зложили з нагоди цьогорічних Різдвяних Свят $593.00 — як Національний Даток до Народного Фонду УККА і $185.00 як коляду на залишенців.

Разом $778.00

Виявлено нові матеріяли про Агапія Гончаренка

На останній сесії УВАН цього року 2-го грудня у Вінніпеґу д-р Михайло Марунчак доповідав на тему „Гончаренко і канадійські українці." Доповідач документальними даними доказав, що о. Агапій Гончаренко був в близьких стосунках з канадійськими українцями від 1900 року до кінця свого життя. Зокрема він був в листовному зв'язку з Кирилом Ґеником, який був гостем на фармі „Україна" в Гейворді.

Гончаренко і Ґеник зорганізували спільно експериментальну спільноту на фармі о. Агапія під назвою „Українське Братство". В „Українському Братстві" приймало участь коло двадцятьох українців з Канади.

Збереглися писані документи ще про інші зв'язки Гончаренка з канадійськими українцями. Є листи і фотографії. Увесь цей матеріял, що є багатими причинками до історії першого політичного українського еміґранта на американському континенті, УВАН в Канаді задумує подати до загального відома окремою публікацією.

ЯК КОЛЯДУВАЛИ КОЛИСЬ НА ПОДІЛЛІ...

(Закінчення із стор. 2-ої)

Догори внесла,
До церкви внесла!
— Гей, дай Боже!

Самі сі церкви
порозтворяли,
Самі сі столи позастеляли,
Сам Ісус Христос служ-
боньку правив:
За отця й матку,
За всю челядку —
— Гей, дай Боже!

Гей, дай же то Боже!
В городі зілля,
Дома — весілля,
В городі рісно,
Під крайков — тісно!
— Гей, дай же то Боже!"

Найстарший з колядників віншував так дівчині:

— „Не лінуй сі Панно гречна встати, — нам коліду дати! Вам колідочка — а нам пива бочка! — не бочка, хоч коновочка! А з того фрасунку —колач в дарунку! А з того всього — хоч грошей немного! Христос сі раждає!"

А дівчата — „молодші сестриці" — так „колідували" в хаті, де були хлопці:

Косар

Косив Михасенько
(Іванонько ітд.)
Яру пшениченьку.
Бриніла коса,
Коло покоса.

Прийшла до него,
Матінка єго:
„Час Михасеньку,
Час до домоньку!"

„Зараз, зараз піду,
Но покоса дійду!"
Покоса дійшов —
До дому на йшов!

Прийшов до него
Батінко єго:
„Час Михасеньку,
Час до домоньку!"

„Зараз, зараз піду,
Но покоса дійду!"
Покоса дійшов —
До дому не йшов.

Прийшла до него,
Миленька єго:
„Час Михасеньку,
Час до домоньку!"

„Зараз, зараз піду,
Но покоса дійду!"
Покоса дійшов —
До дому пішов...

Ці забуті колядки з сивої давнини збереглися були в Новосілці та в Мужилові, в Підгаєччині, де їх співали до першої світової війни. Я подав їх у місцевій говірці.

Тепер невідомо, чи їх ще співають так, як тому 50 літ.

Чи в колгоспах Новосілки й Мужилова співають ще взагалі наших колядок?

Чи почуємо їх ще колись?

Гей, дай же то Боже!

Леся Лисак

ЗОЛОТИЙ ГОРІШОК

Зупиніться на одну хвилину в метушливому поспіху, що котиться буднями, сповненими працею. Зупиніться — і дайте відповідь своїм власним думкам, що багато разів ставили одне питання, але й досі не одержали відповіді... бо якось часу не було. Питання було просте; ясне, як голос вашої власної душі — і в ньому звучала нотка тихого докору. Питання — скільки у ваших щоденних — одноманітних чи різноманітних переживаннях — є справжньої радости? Не силуваної - вдаваної радости, не штучно викликаної, а цієї щирої, ясної, з відблеском щасливої усмішки?

Не відсувайте несміливої думки, що не має відваги промовити вголос, бо... „життя тверде", бо ... „годі жити мріями". Це правда — але бувають в житті хвилини такі, як Свят-Вечір. А ви знаєте ще з дитячих років, що на Свят-Вечір немає місця смуткові. Ви ж добре пригадуєте, що Свят-Вечір — це Радість. Така, що приходить десь згори, де замиготіла Перша Зірка, і вливається як пахучий золотистий мед у ваше серце і вам від цього стає так легко і так добре... Або може навпаки: Велика, промениста Радість, що від вашого серця стелиться живичним запахом гілок ялинки, почерез білість снігу все вище та вище, ген до Молочної Дороги, а нею — до самих зір — і до найяснішої із них — Вифлеємської...

Чуєте — звідкись долітає колядка? Пізнаєте? Це ви її колись співали... На Свят-Вечір, що означав Радість: „Вселенная веселися, Бог від Діви днесь родився"...

Вселенна така необнята — велика, а ми такі дрібні в ній окрушини, та все ж таки — ми частина її. А у вселенній Радість — чи ж вона не для нас?

...Звук колядки перед нами пливе, а ви йому у слід йдете, і він вас в далекі роки, в далеку країну провадить, де все таке близьке, якби тільки вчора було...

...Пригадуєте, як малим пальчиком морозні квіти із шибки зішкрябували, щоб на світ подивитися, чи вже сутеніє, чи вже може перша зірка до вас усміхається? Пам'ятаєте, як що хвилини на поріг хати вибігали, а мати за вами: „вдягнися, бо простудишся"!

...Стеблинки сіна з-під скатерті висмикували, щоб в долоні подержати, щоб понюхати, бо ніби звичайне сіно, а в цей вечір — ніби якесь інше...

...Ялинку батько приніс — лісом і морозом пахла — зелена дуже... і теж ніби інакша від тих, що влітку біля них бавились... Все якесь інакше видавалось на на Свят-Вечір...

...Сестра горішки позолотила, на тонких дротиках на вітках ялинки чіпляла. Один з них — чи не найбільший — до вподоби вам дуже припав. Погладити, тільки погладити золотий горішок хотілося, а він з гілки вниз покотився... Шукали, шукали, — і не знайшли... А колядка під вікном гомоніла — пам'ятаєте?

„Возвеселімся всі купно нині"...

Возвеселімся... Старі колядки і дитячі серця говорять тільки те, в що вірять і що відчувають. Ні в одних ні в других — ані роздвоєности, ані сумнівів. І в одних і других — зоряна ясність і спокій серця. Вони виразно кажуть: „возвеселімся"... Це ж Свят-Вечір!

Ви похитнули головою — подумали: багато дечого змінилось від Вечора, коли малими ноженятами бігали на поріг, щоб побачити Зірку... Багато хмар прислонювало її від того часу, і тінь від цих хмар впала на ваше серце... Бо ж так багато болючих втрат, так далеко від рідного порога... так далеко від рідних — і в які надії надіятися? Все це правда — тільки не забувайте, що куди Радість, туди Надія ходить. Вони впарі завжди...

Ви це таки сумніваєтеся... Якщо Радість — то звідкіля?

А не здається вам, що вона звідтіля, звідки приходить соняшний промінь в мрячний, важкий день? Променя ж так потрібно, бо якже було б найти стежку в темряві незнаної сторони? А ви самі знаєте, як важко блукати в темряві стежок, що сплітаються в дорогу життя. Тому їх обох так дуже потрібно...бо з ними легше йти.

Колядка не вмовкає, вона ввесь час гомонить:

„Нуте, нуте, браття сусіди,
Час бо забути про всякі біди,
Час понехати горя й печалі.
Вже бо до сита ми їх зазнали,
Нині, нині, най нам витає
Радість Предвічна
Бог ся раждає"...

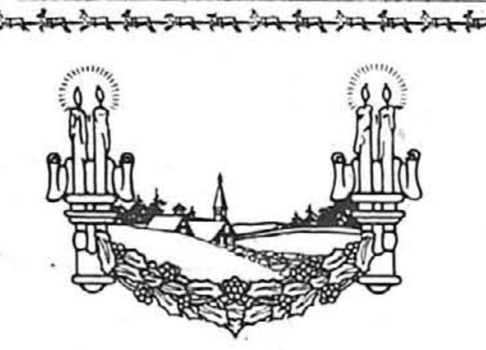
Чи це гомін з давніх років, чи ваша душа співає тепер, сьогодні, на Свят-Вечір?

Стара колядка, невибаглива формою — але чи це не ваші власні думки?

...Залиште сьогодні перед порогом вашої хати „тверде, реальне" життя. Відкрийте віконце тиші Вечора, що його звуть Святим — відкрийте власне серце променистій Радості, що приходить тільки раз в рік. Багато могло змінитися, але Вона не змінилася. Чи уявляєте собі життя без неї?

...Колись золотий горішок з ялинки покотився кудись, так як потім ваша доля покотилася світами... Загублений горішок не завжди можна віднайти, так як не завжди сповняються дитячі мрії... Зате у вечір, що його звуть Святим — завжди стелиться золотиста ясність на шлях, що ви ним йдете через життя. Ця ясність — це підйом нашої душі, що найшла спокій в Різдвяній Містерії.

Шановним нашим ПОКУПЦЯМ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажають —
С. САВЧУК і Б. ГАЛАГАН
власники ФІРМИ
Brody Meat Prod., Inc.
96 Second Avenue — NEW YORK 3, N. Y.
Tel.: GR 5-5052

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!
З нагоди
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ
— бажає —
Фірма Браття СТАСЮК
124 Перша Евеню НЮ ЙОРК, Н. Й.

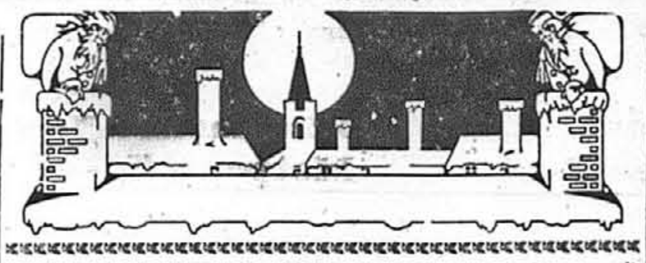
Христос Рождається!

з Днем Рождества Христового
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
всім ГОСТЯМ, ПРИЯТЕЛЯМ та ЗНАЙОМИМ
— засилає —
УКРАЇНСЬКИЙ РЕСТОРАН
при 105 St. Mark's Place — NEW YORK, N. Y.
GR 7-9474
Власники:
Ярко ЯРЕМА і Микола БОРУТА

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажає —
РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ, ВИСОКОПОВАЖАНИМ КЛІЄНТАМ І ВСЬОМУ ГРОМАДЯНСТВУ
Марія Саврас-Кушнір
власник — САЛЬОНУ КРАСИ
SONYA'S BEAUTY SALON
86 East 4th Street — NEW YORK, N. Y.
GR 7-8110

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажає —
всім нашим Клієнтам, Приятелям та Знайомим
Володимир Козіцький
REAL ESTATE INSURANCE
391 East 149th Street — BRONX 55, N. Y.
MElrose 5-4422

З РІЗДВОМ і з НОВИМ РОКОМ та з ЙОРДАНОМ!
Идем назустріч з нашим крамом:
ВШ. Клієнтів звеселити
І їх смаки вдоволити!
На це є в нас:
Шинки — Засць — Сальцесони,
І Ковбаси — Кабаноси,
та й усякі ще М'ЯСИВА — до вибору!
Кершньовський і Син
111 — 1st Avenue (bet. 6th & 7th Sts.), New York 3, N. Y.
ORegon 7-1210

Христос Рождається!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
найщиріші побажання
всім Клієнткам та Знайомим
— засилає —
САЛЬОН КРАСИ
Юлії Копчинської
81 St. Mark's Place — NEW YORK 3, N. Y.
GR 5-6870

ХРИСТОС РОДИВСЯ!
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
— *бажаємо* —
нашому Священству обох Церков, Централям наших громадських та політичних організацій і їх Членству, всій нашій Громаді, всім нашим Клієнтам
ЗАРЯД
Bankers Federal Savings and Loan Association
A Mutual Savings and Home Financing Institution
130 Second Avenue — New York 3, N.Y.

Нашим Вельмишановним Клієнтам та Їхнім Родинам
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають
Володимир СУШКІВ та Осип ДИБА
ВЛАСНИКИ
ВИСИЛКОВОГО БЮРА
Cosmos Parcels Express Corp.
39 Second Avenue New York, N.Y. 10003

Христос Рождається!
Щасливого Нового Року!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
ВШ. Клієнтам, Друзям та Знайомим
бажає
KOWBASNIUK AGENCY
НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
Іміграційні справи. — Білети на кораблі й літаки. Міжнародні поштові перекази і т. д.
286 E. 10th St. • NEW YORK 9, N. Y. • Tel.: AL 4-8779

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
усім своїм ПОКУПЦЯМ
— бажає —
НОВА ФОРТУНА
160 1st Avenue — NEW YORK 9, N. Y.
OR 7-3540

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і НОВИМ РОКОМ
всього найкращого Всім нашим Гостям, Приятелям і Знайомим
бажають
Стефан і Леонія ХОМЯК
власники відпочинкового ресорту над озером Lake George, N.Y.
Twin Bay Village
BOLTON LANDING, N.Y. 12814

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Шановним Гостям і Симпатикам та Своякам, Друзям і Знайомим
— *бажають* —
М. Росцішевський і К. Ліщинський
BLUE & GOLD TAVERN
79 E. 7th Street Tel.: GR 3-8725
NEW YORK 3, N. Y. GR 5-2804

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ В НЮ ЙОРКУ

з нагоди Різдва Христового та Нового Року

СКЛАДАЄ

на: Український Католицький Університет в Римі .... 500,00 долярів
КОДУС, Сарсель, Франція .... 100,00 долярів
Наукове Т-во ім. Шевченка .... 50,00 долярів
Українську Вільну Академію Наук .... 50,00 долярів

ВШ. Громадянству Метрополії та Всім Покупцям щирі побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

АРКА
48 East 7th Street New York City
GR 3-3550

COSMOS PARCEL EXPRESS CORP.
В. СУШКІВ і О. ДИБА
39 Second Avenue New York City
AL 4-5456

FIRST AVENUE (CHILDREN'S WEAR)
М. ШИРСЬКИЙ
106 First Avenue New York City
OR 7-2980

ВЕСЕЛКА
ОЛЬГА і ВОЛОДИМИР ДАРМОХВАЛИ
144 Second Ave. New York City
OR 4-9576

ПЕРЕПЛЕТНЯ „БІБЛОС"
107½ St. Marks Place New York City
OR 7-0370

УКРАЇНСЬКА М'ЯСАРНЯ
КУРОВИЦЬКИЙ і БАЧИНСЬКИЙ
128 First Avenue 166 Avenue "B"
GR 7-0344 New York City CA 8-5590

ALMOHR CO.
136 First Avenue New York City
OR 3-3510

ВИСИЛКОВЕ БЮРО
ROMAN PARCEL SERVICE
141 Second Avenue New York City
GR 5-7430

М'ЯСАРНЯ
І. ТАЩУК
144 First Avenue New York City
YU 2-6499

DELICATESSEN
Р. КРУПКА і СИН
126-10 111th Avenue Ozone Park, N.Y.
VI 3-4699

BRODY, MEAT MARKET
98 2nd Avenue New York City
GR 5-5052

LIQUOR STORE
КЕФОР і РОГОВСЬКИЙ
87 Second Ave. New York City
GR 5-8528

COFFEE SHOP
О. Т. ЛЕШКО
111 Avenue "A" New York City
Тел.: GR 7-9633

УКРАЇНСЬКИЙ РЕСТОРАН
Власник О. Г. СЛИВКА
125 Avenue "A" New York City
OR 4-9644

REAL ESTATE
Е. СТРИНСЬКИЙ
45 East 7th Street New York City
YO 5-1477 OR 3-5760

ВШ. Членам СУКП, що зложили даток на Стип. Фонд, ужитий на повижчі цілі — щира подяка від Управи.

ДРУКАРНЯ „ЛУНА"
77 St. Marks Place New York City
GR 5-7860

B. MOROZ SPORTSWEAR
475 Onderdonk Avenue Brooklyn 37, N.Y.
Тел.: VA 1-2188

КУШНІРСТВО
ІВАН ВУЙКІВ
111 East 7th Street New York, N.Y.
SP 7-8710

СПОЖИВЧА КРАМНИЦЯ
В. ХОМУТ
102 East 7th Street New York City
OR 3-2766

КВІТЯРНЯ "HOLLYWOOD"
ОЛЬГА БАРАН
127 East 7th Street New York City
GR 5-7844

MERCURY GIFT SHOP, Inc.
Власник М. ГОРИСЛАВСЬКИЙ
101 First Ave. New York City
OR 4-3930

РОМАН ОЛЕСНИЦЬКИЙ
АДВОКАТ
100 Second Avenue New York, N.Y.
GR 3-6761

УКРАЇНСЬКЕ ЛІТОГРАФІЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ
Б & Д-ІБРОВА С-КА
112 East 7th Street New York, N. Y.
Tel.: OR 3-6135

СПОЖИВЧИЙ СУПЕРМАРКЕТ
П. ОПРИСК
175 Grand Street Brooklyn, N.Y.
Тел.: EV 4-5842

СПОЖИВЧА КРАМНИЦЯ
ОМЕЛЯН СУШКІВ
26 St. Mark's Pl. New York City
OR 7-9706

ЮВІЛЕРНА КРАМНИЦЯ
ТЕОДОЗІЙ ПІДГОРОДЕЦЬКИЙ
133 — 2nd Ave. New York City
GR 3-3870

СПОЖИВЧА КРАМНИЦЯ
ПЕТРО ЛИТВИН
620 E. 9th St. New York City
OR 7-8890

ДОСТАВА ПЕЧИВА
МИКОЛА БОГДАН
854 — 59th St. Brooklyn, N.Y.
UL 4-5520

PUBLIC ACCOUNTANT
JOSEPH SYDOR
100 Second Ave. New York City
GR 7-5633

СПОЖИВЧА КРАМНИЦЯ
ЛІДІЯ і ВАСИЛЬ СТЕБЕЛЬСЬКІ
326 E. 8th St. New York City
CA 8-1673

DUNAJ MEAT PRODUCTS, Inc.
М. ГУМЕНЮК і Ю. ВАСИЛІНЮК
103 Ave. "B" New York City
OR 7-8081

ОРХІДЕЯ
МАРІЯ ПІДГОРОДЕЦЬКА
145 Second Ave. New York City
GR 7-9939

ДОСТАВА М'ЯСА
ПЕТРО ФЕДАК

КАРПАТИ
ВЗУТТЄВА КРАМНИЦЯ
153 Second Ave. New York City
AL 4-1893

СПОЖИВЧА КРАМНИЦЯ
ОСИП КІНДРАТІВ
378 Broadway Brooklyn, N.Y.
GL 2-1193

КОВБАСНЮК АГЕНЦІЯ
Нотаріяльне Бюро
ВІРА і АНТІН ШУМЕЙКО
286 E. 10th St. New York City
AL 4-8779; AL 4-8717

KITTY'S LUNCHEONETTE
Вл.: РОМАН СКОРОБОГАТИЙ
10 West 21st St. New York City
OR 5-4590

FORTRESS INSURANCE BROKER
MATHIEW J. POPE
100 Second Ave. New York City
GR 7-5633

RICH HILL REALTY
ВАСИЛЬ МОРОЗ
86-18 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y.
441-8150

"DIADEM", Галянтерія
В. ЗАКЛИНСЬКИЙ
140-142 Second Avenue New York City
SP 7-5926

ВИРІБ ПЕЧАТОК
Р. ІВАНИЦЬКИЙ
2883 Wilkinson, Box 61 Bronx, N.Y.
TA 3-8407

MARIA SHOP (M. MAPKO)
111 First Avenue New York City
GR 7-8760

ANASTAZIJA BRODIN
INSURANCE
99 East 4th Street New York City
GR 3-3330

ЕКО
145 Second Avenue New York City
AL 4-0888

NIKOLAS CAFETERIA
С. БАРДИГУЛА і БОДНАР
29 Cooper Sq. New York City
GR 3-7180

М'ЯСАРНЯ
І. КЕРШНЬОВСЬКИЙ і СИН
111 First Avenue New York City
OR 7-1210

УКРАЇНСЬКИЙ РЕСТОРАН
М. СІТНИЦЬКИЙ
12 St. Marks Place New York City
GR 7-9672

SONYA'S BEAUTY SALON
М. КУШНІР
86 East 4th Street New York City
GR 7-8110

УКРАЇНСЬКА СПОЖИВЧА КРАМНИЦЯ
Л. КОЗАК
84 East 7th Street New York City
AL 4-9430

JOHN BARAN
RESTAURANT & SUMMER RESORT
Мотель поблизу Глен Спей
Pond Eddy, N.Y.

Всім ВШ. Членам нашої організації та їх Родинам — ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩЕ КРАЩИХ УСПІХІВ В НОВОМУ РОЦІ бажає УПРАВА СУКП

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE 5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

Українська Різдвяна програма у Філядельфії

У Філядельфійському Деканаті Української Православної Церкви від довшого часу існує „Мідл Атлантик Ріджіонал Корус". В цьому хорі співають члени таких парафій: Катедрального Собору Св. Володимира у Філядельфії, Св. Апост. Петра і Павла, Милвил, Н. Дж.; Св. Апост. Петра і Павла у Вілмінґтоні, Дел.; Успіння Пречистої Діви Марії в Нортгемптон, Па і в Честер, Па.

Хор є під управою диригента Петра Куриленка. Головою хору є д-р Стефан Савчук і секретарем пані Марія Волос.

Хор має уже свою історію, бо виступав у різних місцевостях, а між іншим у Пенсилвенія Милитері Коледж у Честер, Па.; у Презбитеріянській Церкві у Проспект Парку, Па., яка є одною з найбільших церков у Делевар Кавнти та на посвяченні Церкви Пам'ятника у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж. Під час Різдва хор виступить на Телевізійній Станції ДАБЛЬЮ-ЕФ-АЙ-ЕЛ, Чанел 6, у суботу, дня 8-го січня 1966 між 8:30 і 9:00 годиною ранку. Різдвяну програму відкриє молитвою парох Катедрального Собору Св. Володимира з Філядельфії Прот. о. Стефан Біляк. Д-р Стефан Савчук представить хор, диригента і Митр. Протоієрея о. декана О. Мицика, який буде давати пояснення про Різдвяні Святкування в Україні та буде провадити цілу програму. Пів години для Різдвяної програми хор отримав від телевізійної стації безплатно заходами підписаного.

Митр. Прот. о. О. Мицик.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 9-го СІЧНЯ 1966 р.:

МЕНВИЛ, Н. Дж. — Річні загальні збори Т-ва ім. Тараса Шевченка, Відд. 349, о год. 2-ій по пол. в домі Михайла Ґабера при вул. Вашинґтона в Менвил, Н.Дж. На порядку: звіт Управи і Контрольної Комісії та вибір нової Управи на 1966 р. Проситься всіх членів прибути на збори. — За Управу: Іван Гнідь, секр.

БАЛТІМОР, Мд. — Річні збори Б-тва Пресвятої Тройці, Відд. 320, о год. 2-ій по пол. в Укр. Горож. Клюбі при 3101 О'Доннел Стр. Проситься всіх членів обов'язково прибути. В програмі зборів: звіт Управи і Контр. Комісії та вибір Управи і делеґатів до УККА, Округи УНСоюзу, як теж двох делеґатів і їх заступників на 26-ту Конвенцію УНСоюзу. Якщо на означений час не явиться більшість членів, збори відбудуться пів години пізніше, без огляду на число присутніх членів. — З. Пісецький, предс.; Іван Малько, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Збирання вкладок від членів Б-тва св. ап. Петра і Павла, Відд. 102, зараз по співаній Службі Божій в церковній залі, 2280 Вест 7-ма вул. — За Уряд: І. Попович, предс.; Г. Голубець, кас.; М. Бобечко, секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 75, о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вулицях Мартин і Мішіґен. Проситься членів прибути та заплатити свої вкладки, а довгуючих вирівняти свої залеглості. Подаємо до відома членам, що 12 грудня 1965 р. відбуто загальні збори та вибрано нову управу в такому складі: Рогатинський П., предс.; Коваль В., заст. предс.; Леськів С., рекорд. секр.; Верещинський В., фін. секр.; Павлик П., скарбник. Контрольна Комісія: Нагорняк І., голова: Зубар В. і Питяк Я. — члени. Делеґати до УНДому: Зубар В., Верещинський Б. і Питяк Я. Делеґат до УККА — Рогатинський П. До Окружної Ради УНС вибрано Ткача М. і Леськова С. — С. Леськів, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Річні Загальні Збори Б-тва св. Івана Хрестителя, Відд. 270, о год. 4-ій по пол. в домівці УНДому, 96 Фліт вулиця. На порядку нарад: Відкриття і вибір президії, відчитання протоколу з останніх річних зборів, звіт управи за мин. 1965 рік, звіт Контрольної Комісії, дискусія над звітами, уділення абсолюторії уступаючій управі. Вибір управи на 1966 рік, вибір двох делеґатів і їх заступників на 26-ту Конвенцію УНСоюзу, внески, закриття зборів. По зборах — прийняття для членів. Цього самого дня від 3-ої год. по пол. можна вплачувати вкладки. — Управа: Антін Шаран, М. Баран, С. Островський.

ЯНҐСТАВН, Огайо. — Товариство ім. Ольги Басараб, 348 Відділ УНСоюзу відбуде свої Річні Загальні Збори о год. 2:30 по полудні в залі Української Католицької Церкви св. Трійці при 526 В. Реси Евню в Янґставн, Огайо. — Марія Макар, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Річні та місячні збори Т-ва І. Франка, Відд. 334, о год. 1-ій по пол. в УНДомі при Вест 14-ій вулиці. На порядку нарад: Звіт Управи за 1965 рік, звіт Контрольної Комісії та вибір нової управи. На місячних зборах вибір делеґатів на 26-ту Конвенцію та збирання вкладок. Проситься членів взяти численну участь. — Н. Задерецький, предс., Іван Холодняк, рек. секр., Стефанія Бохонок, фінас. секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Річні загальні збори Т-ва „Єдність", Відд. 163, в Домі Горожан, 847 Н. Френклін ст., о год. 12-ій вполудне. На порядку нарад: звіти за 1965 рік та вибір нової управи на 1966 рік. Проситься всіх членів прибути точно на назначений час, щоб можна полагодити всі справи з вибором нової управи. — С. Филик, фін. секр.

ЛІТЕЛ ФОЛС, Н.Й. — Річні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 330, о год. 2-ій по пол. в залі УНДому, 74 Джан стріт. Проситься членів прибути на збори і вислухати звіти управи за 1965 рік та вибрати управу на 1966 рік. Також буде багато важної інформації щодо розвитку УНСоюзу та про нові, поліпшені роди забезпечення. — П. Копек, предс.; М. Павловський, касир; Я. Партинюк, секр.

„СТЕЖКИ ДО КОБЗАРЯ"

Ось уже роки й роки, відколи не заростає стежка до Шевченкової могили в Каневі над Дніпром. Хто б там не був, записує свої слова та думки до книги вражень.

„Така книга, — пише в „Літературній Україні" Володимир Біленко, — уже має більш ніж двадцять томів відомих то безіменних авторів. Мені пощастило перечитати більшість томів. Це яскравий, зворушливий літопис великої любови українського народу до свого геніяльного сина. Люди йшли іо Тараса Шевченка в часи горя й радости".

У Києві опубліковано невелику частку з книги вражень, скомпоновану в мистецько-документальній розповіді Василя Костенка „Стежка до Кобзаря". Тут є автографи Миколи Лисенка, свідчення про івдвідання Шевченкової могили Лесі Українки і Ольги Кобилянської, Михайла Коцюбинського і Василя Стефаника...

В ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ

нашої Найдорожчої ДОНЕЧКИ

бл. п. НАДІЇ БОДНАР

відбудуться слідуючі

БОГОСЛУЖЕННЯ:

в церкві СВ. МАРІЇ, ОЗОН ПАРК: дня 5, 6 і 8-го СІЧНЯ, о год. 8-ій рано, СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ і 7 і 9-го СІЧНЯ о год. 9:45 рано — ПАНАХИДИ.

в церкві СВ. ЮРА, НЮ ЙОРК: дня 7-го СІЧНЯ, о год. 11-ій рано — СЛУЖБА БОЖА.

в церкві СВ. ЙОСАФАТА в ТОРОНТІ, Канада: дня 6-го СІЧНЯ, о 8-ій год. р. — СЛУЖБА БОЖА.

в церкві СВ. ТЕРЕСИ, САВТ ОЗОН ПАРК: ДЕВ'ЯТНИЦЯ і дня 10-го СІЧНЯ, о год. 6:30 — СЛУЖБА БОЖА.

РОДИЧІ, БРАТ і РОДИНА

Косиґін і Громико стежать, щоб наради лідерів Індії і Пакістану не зірвались

Ташкент. — У вівторок 4 січня відбулись чотири короткі засідання в рямцях індійсько - пакістанської конференції, яка відбувається на совєтській території, у Ташкенті. Обидва лідери, індійський прем'єр Ляль Багадур Шастрі і пакістанський президент Мохаммед Аюб Хан ствердили у своїх вступних промовах, що мир і співжиття між Індією і Пакістаном є „необхідні". Але Шастрі пропонував базувати той мир і приязнь на взаємному пошануванні територіяльної суверенности і непорушности, а Аюб Хан твердив, що історичний доказ доказав, що збереження миру не можливе, коли нехтується проблемами, які становлять предмет спору між країнами. Імени Кашміру ніхто з них не згадував, але всі знали, що справа крутиться довкола Кашміру, що його Індія вважає за свою територію, а Пакістан за територію спірну, вимагаючи, щоб там перевести плебісцит. На засіданні в чотири очі обидва названі лідери погодилися, щоб про Кашмір „дискутувати", але не „переговорювати". Совєтський прем'єр Косиґін і міністер закордонних справ Громико, які є господарями тієї конференції, вживають за кулісами всіх заходів, щоб не допустити до невдачі тієї конференції. Покищо ніби всі її учасники „вдоволені".

У ще одній африканській державі переведено військовий переворот

Об'єднані Нації. — У західньо - африканській муринській державі Горішня Вольта; яка була колись французькою колонією, переведено в минулий вівторок безкровний військовий переворот, при чому всю владу захопив шеф штабу, полк. Санґуї Лямізана. Скинений президент Моріс Ямеоґо заявив, що він „дуже вдоволений" тим, що сталося. Горішня Вольта має територію 106.000 кв. миль і 4 з половиною мільйона населення. Тамошня „армія" нараховує 1.200 вояків і 300 поліціянтів. Це вже четверта муринська держава, в якій — впродовж двох останніх місяців — військові команданти захопили владу: кол. бельгійське Конґо, Магоней і Центральна Африканська Республіка. Цікаво, що в двох останніх названих африканських країнах нові військові правителі заповіли видалення всіх китайських комуністів. З Конґо давно вже викинули їх.

В АМЕРИЦІ И У СВІТІ

У Західній Німеччині — заповіджено ревізії тих постанов карного кодексу, за якими багато журналістів переслідувано під закидом „державної зради". Ревізія має піти під таким кутом, щоб дозволити друкувати у пресі багато таких новин, що підпадали під катеґорію „державних тайн", — якщо вони лежать в загальному громадському інтересі, без уваги на політику уряду.

Східньо - німецький комуністичний суд засудив на 12 років в'язниці 24-річного німця Горста Шенеберґа за спробу допомогти до втечі іншим співгромадянам і за „пошкодження державної власности". Цей молодий німець намагався пробитись до Західнього Берліну автом почерез комуністичні застави перед „муром ганьби". Його старшого брата комуністична сторожа смертельно ранила при тій самій спробі.

Американського протестантського єпископа Джеймса Пайка з Каліфорнії видалено з Родезії після кількох годин, як той духовник туди прибув. У Родезії володіє біло - расистський уряд Ієна Сміта. Пайк заявив опісля журналістам, що за кілька годин свого перебування в Родезії він прийшов до переконання, що там неминучий державний переворот проти Сміта, бо його влада ніби надокучила самим білим.

Грецький король Константин перестеріг у своєму новорічному зверненні до народу перед комуністичною загрозою, яка — заявив він — завжди існує для Греції і вільного світу, бо основується на „брехні і зраді" та „підрізує мораль".

Королева Єлисавета — надала з нагоди Нового Року цілому ряду осіб шляхетські титули й відзначення. Між іншими — відзначення дістали письменники Вільям Ґольдінґ і Ґрагем Ґрін, а також кілька журналістів. Кандидатів тих подає кожночасний прем'єр. Теперішній прем'єр соціялістичного уряду Британії, Гарольд Вільсон, запропонував королевій надати тільки досмертні титули, без права переходу титулу для нащадків. Соціялісти не хочуть побільшувати рядів аристократії.

Колишній старшина поліції за Гітлера, — д-р Герберт Ціммерман, б. Білефельду, застрелися, — коло його мали вдруге арештувати за причетність до вбивства коло 20 000 осіб у Білостоці, у Польщі. Його вже раз судили були за те, але тоді суд його звільнив, бо не було достатніх доказів вини — що їх зібрано щойно згодом.

Російська Православна Церква у Франції відмовилася від дальшого послуху московському та грецькому патріярхам. Архиєпископ Георгій, проголошуючи це рішення Синоду в паризькому соборі, ствердив давно відому правду, що московська Православна Церква є насправді залежна від наказів совєтського уряду та застеріґся теж проти становища грецької Православної Церкви, яка не хоче співпрацювати з царгородським (істанбульським) патріярхом Атенаґорасом.

Між рибалками з незалежньої Ірляндської Республіки та Північної Ірляндії, що приналежна до Британії, прийшло до такої гострої суперечки за право риболовлі на прибережних водах, що „ворожі" тральники „замирила" щойно корвета р Республіки Ірляндії, яка віддала кілька стрілів понад рибальські човни обох сторін.

Зимовий семестер УВУ розпочався

Український Вільний Університет у Мюнхені цієї осени дає новий доказ активізації своєї діяльности. З 15 листопада ц. р. розпочався зимовий семестр 1965-66, який триватиме до 15 березня 1966 року. Започаткування зимового семестру відзначилося урочистим актом промоції д-ра В. Душника, наукового співпрацівника Фордгемського Університету в Ню Йорку.

Навчальний плян зимового семестру обох факультетів є досить багатий. В нього включено 37 тем. У викладах візьмуть участь 27 професорів, доцентів, викладачів і лекторів. На семестр вписалися студенти не тільки з Німеччини, а й з Англії, Канади та ЗДА. Кожний студент зобов'язаний щотижнево відвідувати не менше 12 викладових годин, при чому є зобов'язаний поруч викладів УВУ слухати також відповідні до його фаху лекції в мюнхенському Людвіґ - Максиміліянс - Університеті.

Німецькі чинники пішли на зустріч Українському Вільному Університетові з матеріяльною допомогою для оплати професорських лекцій і для студентських стипендій.

Як уже повідомлялося, літній семестр УВУ почнеться 1 липня і триватиме до 30 серпня 1966 року. Охочі вписатися повинні про це подбати зарані, бо вже досвід зимового семестру показує, що пізнє зголошення студентів ускладнює їм самим побутові умови студій.

Прохання про ближчі інформації слід надсилати на таку адресу:

UKRAINISCHE FREIE UNIVERSITAET
8 Muenchen 27.
Laplacestrasse 24.

ДУХ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ПОВИНЕН ОЗДОРОВИТИ НАС...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Брак розуміння, терпимости, пошани один до одного — правдивої, християнської любови.

Але дух Різдва Христового повинен оздоровити нас! Ми повинні завжди пам'ятати на слова св. Євангелиста Івана: „Хто брата не любить, пробуває той у смерті" (І Ів. 3:14).

Ми повинні пам'ятати, що народжений Христос — це „Світло для світу", Це „Сонце Правди", про яке співається в святковім Тропарі.

Ісус — це „правдиве Сонце і правдивий Бог" — каже св. Кипріян.

В Україні був звичай, що на Свят-Вечір виходив господар на подвір'я з повною мискою усяких страв, засвічував свічку і звернений лицем до сходу сонця молився: „Щедро Бога просимо, поклони б'ємо, усі душі споминаємо і ті, що ми їх не знаємо. Господи, оборони християнську худібку і мою від звіря і від поганої віри, на росах, на водах, на кожних переходах. Дякувати Богу Святому, що поміг дочекати у спокої, у радості і веселості цих Божих святок. Та поможи, Боже, їх у радості відправляти і від них за рік других діждати" (УМЕ — „Різдво").

Так і нам треба молитися до Дитини Ісуса, щоб дарував нам спокій і радість, а понад усе любов чисту до ближнього, до свого народу, та до всього, що нам близьке і рідне. Згадаймо в наших молитвах всіх братів наших, тих що живуть і тих, що відійшли від нас, усіх, що знаходяться на тяжких роботах та на засланнях.

Ми віримо, що Господь вислухає наші молитви і пошле кожному по його потребі, бо Він же сказав: „Прийдіть до мене всі працею змореш, та перетяжені. і Я дам вам спокій" (Мт. 12:28).

Бог милосердя і щедрот, Отець світла і правди, нехай прихилиться до наших спільних молитов і прискорить день, коли всі українці єдиними устами і єдиним серцем хвалитимуть Отця і Сина і Святого Духа.

Архиєпископ Палладій

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

„У СТІП КАРДИНАЛА-ІСПОВІДНИКА" — КНИЖКА СПОГАДІВ о. С. ІЖИКА

Вінніпеґ. — У Видавництві „Поступ" появилися п. н. „У стіп Кардинала-Ісповідника" книжковим виданням спогади о. Семена Іжика, гол. редактора „Поступу" — із його подорожі-прощі до Риму з нагоди інсталяції Кардинала Йосифа Сліпого в лютому 1965 року.

Крім вражінь із цієї прощі в книжці подані описи інсталяції українського Кардинала, тексти промов й інші документи. Книжка багато ілюстрована й доповнена спогадами автора про відвідини Люрду, Парижу, Мюнхену, Ґановеру і Лондону.

УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЯ В НЮАРКУ БУДУЄ НАРОДНИЙ ДІМ

Нюарк. — Заходом створеного при Українській Централі в Нюарку Комітету Будови Українського Народного Дому появилося число 1-е Бюлетеню цього Комітету п. н. „Будуємо Народний Дім!" На зміст цього числа Бюлетеню склалися, крім оголошень, статті про посвячення Української Централі англійською мовою та нарис про запланований Централею Український Народний Дім у Нюарку. На обкладинці Бюлетеню поданий малюнок проєкту цього Дому виготовлений архітектом Богданом Котисом.

МОРОЗИ И ПОШТОВІ УТИСКИ В ПОЛЬЩІ

В листах із Польщі повідомляють, що тепер там важкі морози і сніговії. Водночас із цим інформують про нові шикани у відношенні до тих, що листуються із закордоном. Листів до ЗДА, Англії, Франції й інших країн вільного світу не вільно кидати в поштові скриньки. Кожен, хто їх висилає, мусить особисто віддавати в поштових урядах.